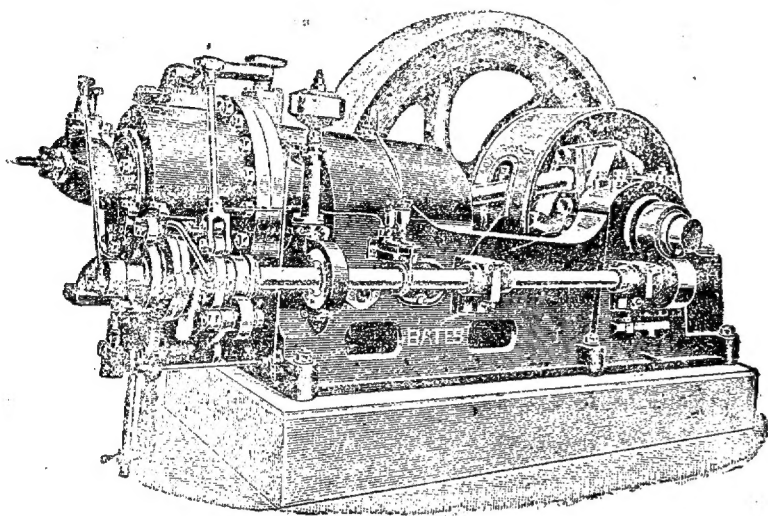

308861 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ నవంబరు నెల 4 వ తేది శనివారము } No 181
సంపుటము 3. } సంచిక ౧౮౧

బేటుగోల్డు మెడల్ కెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈ క్రొత్త టయిపు ఇంజనులు యెటువంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్ తో నయినను సుమారు ఒకమాసము కేవలము జరు విప్పి శుభ్రపరచ నక్కర్లేకయే మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులవలె యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కర్లేక వాటికోరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ యింజను మాత్రము యీ యింజనులు తీసికొనుచు వాటికంటె నేయిరెట్లు తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్రములు మొదలు 50 గుర్రముల పవరవరకు పీట్లయొక్క స్పీరు సామానులు సహాయ ప్పడు ను ప్లానులో సిద్ధముగా నుండును.

109

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., ఇంజనీర్లు, మదరాసు.
ప్రాంతిలు:- బెజవాడ, కాజుండ్రి

గ్యాల్లీస్ మోటారు సారథులు.

మోటారుబండ్లు చదుపుటను, వాటిని బాగుచేయు గలుగుటను తరిపేయదు నిచ్చుటను మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేయేభాగములు యేయేపనులచేయునో అవి చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యీయంశముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ సారథులలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవ్వ మెండు నాగినద్యమంది లై కెచ్చు యిప్పించిపంపబడును. ఆంగులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు దిసంబరు నెల 1వ తేదీనుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరవలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 10 వ తేదీనిగాని అంతకు ముందుగాని దృఢాబ్దులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తావొసంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించు వారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149, Broadway Madras.

సంగీత ప్రహయిని

నెల రూపాయలు 3.

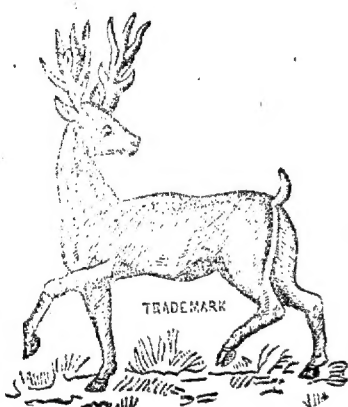
ఈ గ్రంథము అతిప్రసిద్ధి కెందిన వాక్కిడార్నిగాన విద్యాపారంగతులైన విద్యార్థులకు ఈ వాచాస్యము, కె. వి. శ్రీనివాస అచ్యుతగారు, వీణ కృష్ణమాచార్యులు వీరలచే రచింపబడినది. ఇందులక్షణ శుభ్రమును అభ్యాసపథములును, స్వరజతులు, వర్ణములు, త్యాగస్యగారి కృతులు, పన్నుంకుబ్రహ్మార్ణవ గ్యుగారి కృతులు, వీక్షితకృతులు మొదలగు సుమారు 140 పురు బతులును స్వర, సాహిత్యత్యాగ, కాలమా లభగుతులు లేర్పరచిఅంగరికి సులభముగ గ్రహ్యమగుముద్రావ్రాహ్మబడియున్నది. హాగ్నోనియము, వీణ ఈ ధ్వనివాదములకు పటములును, వీటిగుణములును, వీటి సుపయోగించు విధములును వ్రాహ్మబడి యున్నది. పేజీలక్రమ 16 పుటలు పైజు 500 పుటలు. దశరతి క్లాసుకాగితములో ముద్రితము. కాల్చికో బయిండు బంగారు గిలులు చేయబడి యున్నది. వలయువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనవలెను.

మెసర్లు హో అండు కంపెనీ,

546 (పింటర్స్), మద్రాసు.

చత్రములరాజు

అసలు "లేడి" గుఱుతు

Hed Office:-
Bombay
Branch:
Calicut

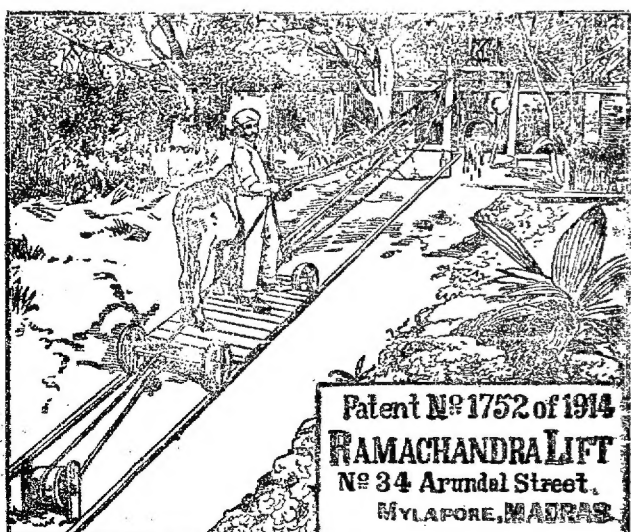
541

Ebrahim Currim & Sons,
Umbrella Merchants,
No. 251/53, ESPLANADE ROW, MADRAS.

రామచంద్ర ఏకము

విషయ సంగ్రహము.

(1) ఎటుకంటిలోతైన భావికైనను ఉపయోగించవచ్చును. (2) నిమిషమునకు 5 మొదలుకొని 50 గ్యాలంలవరకు నీళ్లుతోడును. (3) దీనికి గొట్టములుగాని పుట్ వాల్వులుగాని వాటరు బాయింట్లుగాని లేవు. 4, ఆడ వాల్వు, ఎడ్లు, గుర్రము, కంచరగాడిద మదియే యితర జంతువునయిన ఉపయోగించవచ్చును. (5) మోటరులన ఎడ్లు ఎత్తుకుకట్టపడిఎక్కి వెళుకకు పోవడమైన పరితాపముఏమియు దీనిలోలేదు. (6) బల్బులపై రెండెట్లుగానెడ్ల మోటా నీటిని ఒకచిన్న యెడ్డుయొక్క బరువులనె తోడగలదు (7) దీనికి రెండెట్లు అనావశ్యము గావున ఖర్చు చాలా తక్కువగును. (8) దీనిబొక్కెన దిట్టయిన యిన యిసుపరేకుతో చేయబడినది. చర్మపు బొక్కెనలు

Patent No 1752 of 1914
RAMACHANDRA LIFT
No 34 Arundel Street,
Mylapore, MADRAS

వాల్వు బొక్కెనలు మోస్తరుగా నీళ్లుకారదు, చాలాకాలము వరకు మరామతు గోరదు. (9) ఎడ్లుకుపని సులభమగుటచేత మోటాకంటె చాలనేపు నీళ్లు తోడించవచ్చును. తరువాత యీ ఎడ్లు నే బండినిలాగుట మొదలైన యితరపనులకు ఉపయోగించవచ్చును. ఖరీదు సుమారు 30 అడుగులవరకు లోతుగల బావికి

(581) (1) నెడ్లయెడ్డుఏకము ఖరీదు రూ 200—0—0 (2) ఎడ్లు ఏకము ఖరీదు ,, 175—0—0

అమృతాంజనము

చక్కని దబ్బితో సహా సీసా 1.8 కెల 0.8-0
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

ప్రతియింబ మందిదగ్గరది.

తలనొప్పులమాన్యును వాయువుపోట్ల పోగొట్టును
చాచ్చుపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము తులం ౧కి ౭-౦-౦
అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి
7, తంబుపెట్టి పీఠి, మద్రాసు.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

కావలి వార్తలు:— 1. మా గ్రామమును రు 73-8-8 దీపావళి చందాధనము పూలయ్యెను. రు 7-3-8 ఖర్చులకు బోగ మిగిలిన రు 66. చెన్నపట్టణముందు జాతీయ పరిశ్రామిక సంఘమువారు, మచిలీ బందగందుడు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకును, విజేకానండ్ పాఠశాలకును సమానముగ బంచి నెట్టబడెను. 2. నేడు మా యూరియందు యోగి రామకృష్ణ పరమహంసవారి జ్ఞాపకచిహ్నముగ నొక పుస్తకనిలయము స్థాపింపబడెను.

కావలి అగ్రహారము రోడ్డు:—తొలకరించినది మొదలు మా గ్రామమునుండి యితర గ్రామములకు బోవుటకు వీలగు కాల్త్రోక లయినను లేక మిగుల శ్రమపడుచున్నాము. ఇచటినుండి పడవకుగాని ట్రైలుకుగాని పోవలెనన్న రెండు మైళ్ల దూరమునగల నివడవోలు, నర్సాపురం రోడ్డుకు పోవలెను. కాని యీ రెండు మైళ్లను బాడవ యగుటచే నీ ట్లితో నిండియుండును. కాన ఏటిగట్టుమీదను చాల దూరము చుట్టి పోవలసి వచ్చుచున్నది. అట్లయినను బందతెప్పడు. బండ్ల రాకపోకలకు వీలులేక పోవుటచే మేము అమ్మి గరకులకు ధర తక్కువయు, కొనుపాటికి యెక్కువయు, అయి చాల నష్టములను బొందుచున్నాము. మా యూరినుండి నైనిడవోలు, నర్సాపురం రోడ్డువరకును చాల విశాలమగు నొక పుంత కలదు. ఈ పుంతకు రోడ్డువేయుటకు కాంక్షను చేయించి మా కష్టనష్టములను నివారించుటకు లోకలుఫండు బోధువారిని ప్రార్థించుచున్నాము. అని గ్రామవాసిగారు వ్రాయుచున్నారు.

మెనుగంచి ప్రాంత పుస్తక భాండాగారము:—22-10-16 వ తేదీన కృష్ణాజిల్లా నందిగామ తాలూకాలోని మెనుగంచి ప్రాంత గ్రామమునందు బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు హాలులో పురవాసు లందరు నొక సామాన్య సమావేశము జరిపిరి. ప్రముఖుల నేతలను విచ్చేసిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు ఈ పురమండొక గ్రంథాలయమును, స్థాపించుట జనోపకార మనియు, ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధికి మూలమనియు తమ మనోరథమును వెల్లడించిరి. అప్పటికి విచ్చేసిన ఆంధ్ర భాషాభిమానులగు పురవాసు లందరును నా గ్రంథాలయము స్థాపించుట కొరకు సమ్మతించి సంసోదనానుకూలమగు రెండు యుద్దేశ్యముల తెలియ పడెను. ఆ పుస్తకభాండాగారమునకు “శ్రీ సరస్వతి గ్రంథ నిలయము” అని నానుకరణం బొకర్చిరి. సదరు నిలయమునందు భాషాభిమానులచే బహుమానము చేయబడినవి సుమారు 100 గ్రంథములు గలవు. ఈ గ్రంథములను బహుమానము చేసిన

సత్పురుషులకు మేము కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా వందనము లొనర్చుచున్నాము. అని కార్యనిర్వాహకులు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము, రాజ మహేంద్రవరము:—ఈ సమాజ పక్షమున మొన్నటి శనివారం రోజున (28-10-16) తేదీని శ్రీనగరాయ పుస్తకభాండాగార మందిరమున బ్రహ్మశ్రీ వడ్డాది సుబ్బారాయకవిగారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద సాధారణసభ జరుపబడెను. మ-రా-రా-శ్రీ, దాలిపత్రి వేంకటరామయ్యగారు భక్తినిగూర్చి విపులము గ చర్చించిరి. ఆ వెనుక విరామము లేకుండ భక్తిని గురించి అనేకులు సభ్యులు ముచ్చటించిరి. సాయంకాలము 4-20 గంటలకు ప్రారంభమైన సభ సుమారు 7 గంటలవరకు జరిగినను సభ్యులలో నొక ననేకులు భక్తి విషయమై వారివారి యభిప్రాయములను చెలుప కుతూహలలై యుండుటచేతను, తొందరపడినచో అగ్రాసనాధిపతిగారి యభిమానాంశముగ భక్తిని గూర్చి వారి యభిప్రాయములను పూర్తిగ వినుటకు సభ్యుల కవకాశ ముండదనియు సభ నాటికి నిలుపు చేయబడినది. దాని తరువాతి సభ వచ్చెడి శనివారము 4-11-16 తేదీని ఆ మందిరముననే మ-రా-రా-శ్రీ, వసురాయకవిగారి అగ్రాసనాధిపత్యము క్రిందనే 4 గంటలవేళ సాయంకాలమున జరుపబడును. అని కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నారు.

తెనాలి కమ్యూనికేషన్ సంఘము:— ఈ సంఘముయొక్క ప్రథమ వార్షిక కౌన్సిలసభ 29-10-16 తేదీన ఘ.రా.రా, శ్రీ చిరుమామిళ్ల లక్ష్మీనారాయణ ప్రసాదు బి.ఎ గారి యాధిపత్యముతో తెనాలి “తాలూకా హైస్కూలు”నందు జయప్రథముగ జరుపబడెను. మన కర్తవ్యము అను విషయమును గూర్చి శ్రీ దుర్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చాదరిగారును విద్యార్థులకత,, శ్రీమతక్కి రామశేషయ్యగారును వికమత్యము,, అను విషయమును గూర్చి శ్రీ ఈశుపుగంటి గోపాలకృష్ణయ్యగారును కాఖాసంఘములు,, ఎ. వి. సుబ్బారావువంటులు ఎం. ఎ గారును మఱికొన్ని విషయముల గూర్చి కొందఱు సభ్యులు సుపన్యసించిరి. దేవరపల్లి చంద్రయ్యగారును, నూతక్కి రామశేషయ్యగారును పద్యముల చదివిరి. సభకు విచ్చేసినవారికి భోజనాది వసతులనలి సౌఖ్యకరముగ నేర్పాటు గావించిన తెనాలి కమ్యూనరారు, కమ్యూరర్తకులును బ్రశంసా పాత్రులు. వీరి సంఘాభిమానమును, సాయమును నీవిద్యార్థిసంఘమువా రెన్నడు మరచజాలరు. అతి బాలరగు వీరి ప్రయత్నమునకు శ్రమ యనక నాదరముతో దోడ్పడిన ప్రముఖు లెల్లరు నెల్లయెడల వందనీయులు. అని జా. వెం. నృగారు వ్రాయుచున్నారు.

కృష్ణదేవరాయకాలపు ఆంధ్రవాఙ్మయస్థితి నెఱింగించు చారిత్రకభాగము వెల రు. 1-2-0 పదిప్రతులకు 1 ప్రతి యానాం. గ్రంథ విశేషిలకు నుంచి కమిషను ఇవ్వబడును. ఇండియా ఇంక్వంటలయందును ముద్రాధికారులచేతను ప్రాచ్యదేశీయ భాషాపండితులచేతను గొనియాడబడినది. ఎస్ పంతులు నెం. 22 రు. ఆచారపుక్ పీఠి, మద్రాసు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫీలుములు - డేరాలు - గ్యాసుదీపములు - బొమ్మల కాడ్లు - గారడీ పుస్తకములు, విక్రయించెదము - క్యాటలాగు కావలెనా. బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

573 ఆధునిక కవిజీవితములు

శ్రీరాజా భుజంగరాయకృతము. ఆంధ్రవాణి కియ్యదిపుట్టి నిల్లు. ఇందు 250 ఘనకవి పండితోత్తముల రచనా శుభురియమును, వారి జీవితములను గలవు. 500 పుటలు వెల రు 1.8-0. భారతీ వేద హవుస్, ఏలూరు.

యం. ఓబులప్ప అందు బ్రదర్స్.

పుష్ప పరీక్షకులు, విత్తనముల వర్తకులు మొక్కలు, కూరగాయల సప్లయదారులు. 588 బెంగుళూరు సిటీ.

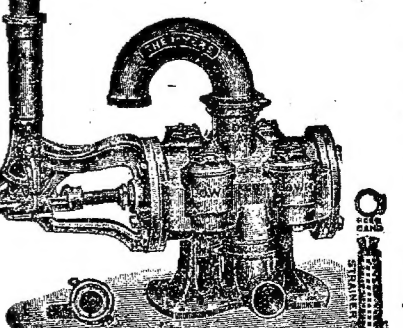
సి. గోపాలనాయకర్, బేసిక్ ఫౌండ్రీ మద్రాసులో 40 సంవత్సరములకు పైగా స్థాపించబడి. చి. వీరలు ఇంజనీయర్లు యంత్రములను తయారుచేయువారు అయిరక్ ఫౌండర్స్ గాన మీ కేమి కావలయుననిను వీరికి తప్పక వ్రాయుడు. 557

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price, 6 Doses 0-8-0
Discriptive Catalogue free on application.
ALLBUTT & Co.,
491 CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

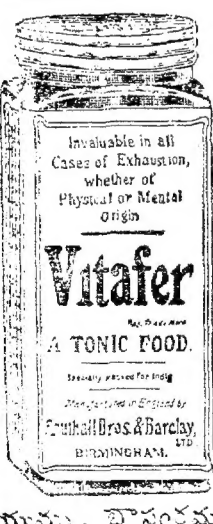
Approved by Text Book Committee
కథలపుస్తకములు:—(1) సరస్వతి (2) సులోచన (3) కాసల్య వెల రు. 0-4-0 దేహకోగ్యమును, ధాతు పుష్టియు నొసంగు టానిక్ మాత్రలు 48 కి రు. 1-0-0. 523 “విద్యానిధి”, 87 రామస్వామిపీఠి, మద్రాసు.

కీర్తిశేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212, మద్రాసు.

కె. బి. జోషి అందు కో. సెక్యూరిటీ బిల్డింగు నెం. 321, హార్జిబిరోడ్డు, పోర్ట్, బొంబాయి. పూర్ణముగా నెవన మయినది. లోడవుక్ ఫోర్సు పంపు. 25 అడుగుల లోతునుండి నీళ్లుతోడి అంత ఎత్తు నకు నెక్కిలాగును. గంటకు 2000 గాలనులు తోడును. 2 అంగుళములు నుఖము. నిప్పును చల్లారప్పటకును, నీటిని మైకి కొట్టుటకును జనులు ఏర్పాట్లు చేయబడును. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి సులభముగా తీసికొని పోవడదగి యున్నది. బహు వ్యయ శక్తితో ఎవ తెగని ధార ప్రవహింపజేయును. ఒక్క మనిషి పని చాలును. 537

క్లిప్ టెస్ట్ పంపు ఇతర పంపులకు క్రాంతమును. క్రాంతము చేసి మాకు వ్రాయుడు. వెల రు. 537.

Vitafer

The Greatest of all Tonic Foods.

విటేఫరు వచ్చుటయనగా ఆరోగ్యమున గొప్ప ఉత్తేజక ద్రవ్యము వచ్చినట్లే. విటేఫరునందు, ఆంగ్లేయ శాస్త్రములలో చెప్పబడినరీతి పాలసత్తువ యున్నది. ఫాస్ఫోరమున్నది, యితరములయిన స్వతఃస్పిన్ధములగు బలకరములయిన దినుసులున్ను ఇందు కేర్పబడియున్నవి. విటేఫరు బ్రిటిషువారిచే తయారు చేయబడినది.

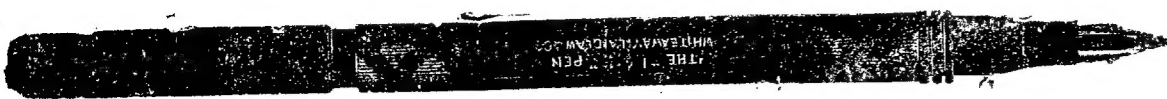
విటేఫరు అనేకమంది వైద్యులచేత వాడబడినది. శరీరములయందు తగ్గినట్టియు, నిస్త్రాణగలిగినట్టియు, నొక రోగికి మంచిగుణ మిచ్చెను. మిక్కుటనుగు బలవంతులు, చెనుటలు గ్రమ్ముటయు గల రోగికి మిక్కిలి చక్కని గుణమిచ్చెను. అన్ని రోగముల యందును ఆరోగ్యమును గలిగించును.

విటేఫరు సర్వత్ర దొరికును.

వీక్షణము:— స్పెన్సరు అందు కంపెని, మకాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

1-3	4	8	16	2-2-0	3-12-0	6-8-0
20	40	80	160	2-2-0	3-12-0	6-8-0
ఇండియా కే వంటబడినది.						

కొత్తసామానులు మిక్కిలి సరసముగా విక్రయించబడుచున్నవి.

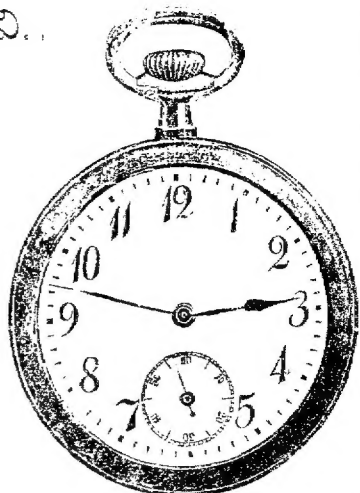
వి. సి. యస్. ఫౌంటెన్ పేన్:—14 క్యారట్టు బంగారుపాళీ కలది. ప్రత్యేకముగా వుష్ణదేశములలో వుపయోగపడునట్లు చేయబడినది. సిరాపోయగొట్టం నల్లనినల్కడైట్ తో అందముగా చేయబడివున్నది. సీమలో చేయబడిన పాళీలను హిందూదేశీయులకు తగినట్లు సరఫరా చేయగలము. ఏవాళీగల చేతికై నను పాళీలనునట్లయి చేయగలము. సిరాను నింపుకొట్టిగొట్టు సహా వెల రూ. 2-8-0.

సింహళదీప్తపు ఫౌంటెన్ పేన్:—14 క్యారట్టు బంగారుపాళీ కలది. మిక్కిలి అందముగా చెక్కబడిన గొట్టుము కలది. డబ్లియు, ఎల్, కంపెనీకిగాను పురమా యిషీగా తయారుచేయబడినది. వెల రూ. 2-15-0.

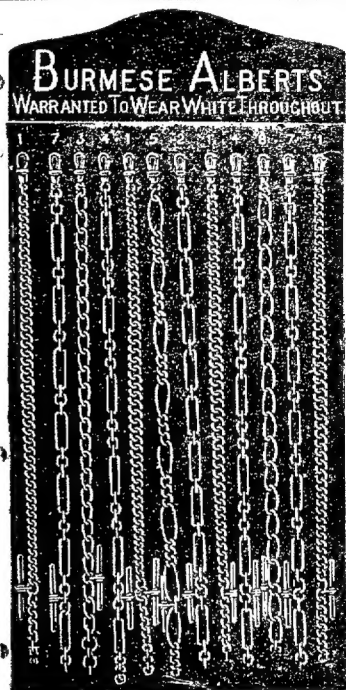
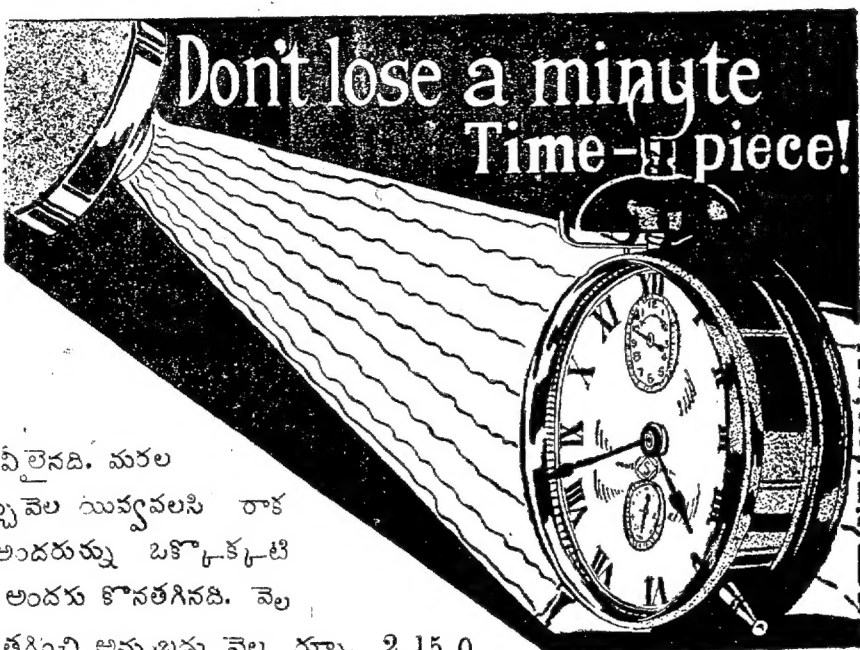

బ్లాక్ బర్డ్ ఫౌంటెన్ పేన్:—స్వాక్ పేనాలను తయారుచేయు మ్యాట్రైడ్ వారిచే సీమలో తయారు చేయబడినది. నమృకమయిన బంగారు పాళీకలది. వెల రూ. 3-12-0.

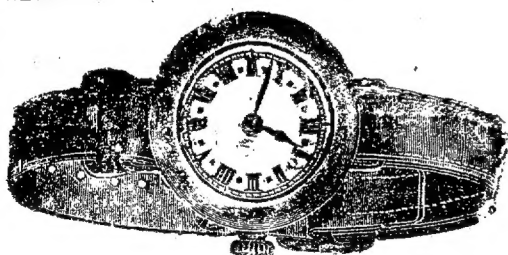

యెనిగ్ మా డేబుగడేయూ రమ్మ:—గన్నగిమూతగల ఆయస్కాంతము లేని లీకరుగడిగూగము. స్విస్ వాకి చేయబడినది. లీగము లేనిది. మిక్కిలి మూతగల చిన్నవైజు గడిగూగము. వెల రూ. 4-8-0.

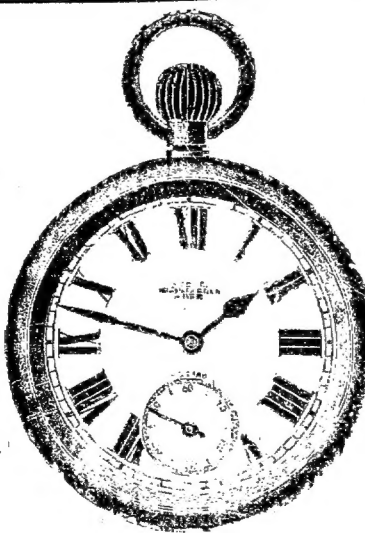
నిక్కిల్ అలారం లీవరు టైంపీస్:—మంచిబలమైన లీవరు గలది సరిగా కాలము చూపును. ఇటీవల దీని వెల హెచ్చిపోయినది. అయితే మేము విశేషముగా కొని యుండినందున యిప్పుడు సరసముగా విక్రయించుటను వీలైనది. మరల దీనికి మేము హెచ్చువెల యివ్వవలసి రాకమునుపే తప్పక అందరున్న ఒక్కొక్కటి తీసికొనుట మంచిది. అందరు కొనతగినది. వెల రూ. 3-4-0 కలది తగ్గించి అమ్మబడు వెల రూ. 2-15-0.

బర్మా అల్ బర్ట్ టైం పీస్ వాచు గడియారపు గొంతు:—ఎన్నడీక తెల్లగావుండును. ఎన్నడును ముడతలు కలదు. 12 అంగుళముల నిడివిగలది. వెల గొంతును 1-2-0 రూ. 0-12-0.

నిక్కిల్ ముంజేతికికట్టుకొను మంచి స్విస్ గడియారము:—సిలెండుగలదు. చూచుటకు అందమయినది. చక్కగా పనిచేయును. చాకడైన వెల. రూ. 5-15-0.

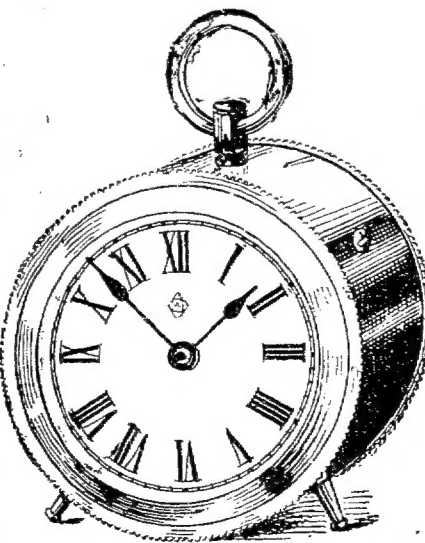
మిక్కిలి సరిగా కాలముచూపు స్విస్ లీవరుతో చేయబడిన బాంబాయిమాల్ జేబు గడియారము. బలమైనదిన్ని నమృకమగల స్విస్ లీవరుతో చేయబడినది. పింగాణి లేక అల్పాయు:ండేలు. సకండ్లను చూపుము ల్లును గలది. వెనుకప్రక్క దుమ్ము దూరమందుటకై ఆ ద్వయతో మూయబడియున్నది. చాలాకాలము పనిచేయును. వెల రూ. 2-15-0.

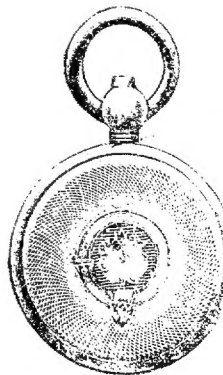
క్రాంత్ర గాడు బుల్లిబులి బడిని లీవరు గడియారము:—హిందూదేశమునకు తొమ్మిదివేల ఆంధ్ర సంవత్సరములు ఆంధ్రము మీదకుని జ్ఞాపకము. ఇది అందరికీ తెలిసినదే. కములేని యల్పరూపగల చంచలి స్వస్థం గావుతే గడియారము. వెల రూ. 2-4-0.

మడర్ ఓపెరల్ ముంజేతి గడియారము:—బంగారుమెట్ట గలది. స్విస్ వారిచే చేయబడినది. సరిగా కాలముచూపును. వెల 10-8-0 ప్రకాశించెను డయర్ గలయుంతటి గడియారము. ఇది కాంతి యైన ముల్లులను, సంఖ్యలను గలది. చీకటి లోకాడ కాలమును మిక్కిలిసుల భయముగా చూచుటకు తగినది. స్విస్ వారిచే చేయబడినది. మిక్కిలి సరసమయినది. వెల రూ. 11-8-0.

అప్పుడైన “విలి” టైంపీస్:—అత్త బోనియా కంపెనీ వారి స్వేత సరిగా కాలము చూపునట్లు నిర్మిత కేసులో చేయబడినది. వెల రూ. 3-8-0.

18 క్యారట్టు బంగారు కేసుతో చేయబడిన తెలుగు గడియారము:—చూచుటకు అరుసరసము కనుక చేయబడినట్లయినది. వెల రూ. 4-15-0.

విలాసము:—పైట పే తెయ్ డేలా కంపెనీ,

సీమలో రిజిస్టరుకాబడియున్నది. పోస్టువాక్కు నెం 304 రు, మద్రాసు. WHITEAWAY, LAIDLAW & CO. LTD., 304 MADRAS. (INCORPORATED IN ENGLAND.)

కృష్ణ వ ర ద లు

రెండు లక్షలమంది నిరాధారు లగుట

ఆంధ్ర దేశీయులకు విజ్ఞానము.

(మా ప్రత్యేక విలేఖరుని నద్దనుండి.)

సాహాయ్యక శిబిరము (సీతానగరము) నవంబరు 3. —
చీపావలి పండుగకు అయిదారు దినములకు ముందు కృష్ణా గుంటూరు పండలము లందు, ఒక కృష్ణా గుంటూరు పండలము లందే కాదు, వాదాపుగ ఆంధ్రదేశమున దంభటను వన్నము లారంభమై వారము దినములు కుంభవృష్టిగ వర్షించి పెన్న, తుంగభద్ర, కృష్ణ, గోదావరి మున్నగు నదులు పొంగి వానిలో కృష్ణవేది ఒకటవ తేది నాటి రాత్రి నిశీధనయము నందు బెజవాడకు అయిదు మైలుల దూరమునందు గల పాతూరు గ్రామముయొద్ద తన వామభాగమును భేదించుకొని గుంటూరు పండలము నందలి రహారమి. యేబది గ్రామముల వరకును జలమయము చేసినది. కృష్ణవేదికి వరద వచ్చుటవలన ఆనకట్టకు ఎగువ భాగమునందు గల రహారమి పాతిక గ్రామముల వరకును నీటితో నిండిపోయినది. నిన్న మధ్యాహ్నము వరకును ఆనకట్టమీద 22 అడుగుల నీరు ప్రవహించినది. నేడు 18 అడుగుల వరకును నీరు కలదు. జలమయములైన గ్రామము లందు ధనికులగు భూస్వాములమాట యటుండ కూలి నాటి చేసి కొని జీవించుటయందు రెండుజిల్లాల యందును రెండులక్షలమంది వరకును నిరాధారులై, కొంపలుకూలి నిలువ నీడలేకను, తిండి లేక అన్నమో రామచంద్రా యని విలపించుచు మాడుకొట్ట మంది ఆంధ్రమహాజనుల సాహాయ్యము నపేక్షించుచున్నారు. జలమయములైయున్న కృష్ణానండలము నందలి బెజవాడ, దివితాలూకాల యందును, గుంటూరుజిల్లాయందలి తెనాలి, రేపల్లె, తాలూకాలయందును, మంగళగిరి దివిజనునందును, లక్షల కొలది పశువులు, ఇదివరకు అయిదు దినముల నుండి కట్టురా తిక నిలువబడి మేతలేక ప్రాణములు కల్గగలములై బాధ పడుచున్నవి. క్రిందనీరు, నైవర్ణము. నిలుచుండుటకైనను, పొడిగిలము లేదు. ఇంటియందు గజములొకటిను, ఇంటికప్పుల మీది, మంచములను దూలములను బల్లులవలె నంటిపెట్టుకొని నిద్రాహారములు లేక పడియున్న పిల్ల మేకలను వృద్ధులను వని తలను చూచిన యే యాంధ్రుని హృదయమునందు బాతికలు గదు? ఎవని కండ్లనుండి దుఃఖ బాష్పములు జల జల రాలవు? ఎవని మేను పులకరింపదు? ఏదాతహృదయము కరిగి వితరణా యత్రము కాదు? తడిగుడ్డలను మాటిమాటికిని పిడుచుకొను చు, ఆకలిచే మారాముపెట్టు చంటిబిడ్డల నోదార్పు వనితా లలామలను చూచిన నే శ్రీరత్నము మనము తరుగుకొని పోదు? రెండు లక్షల మంది ఆంధ్రజనుల దుఃఖమును ఇక్కడ యెంతని వ్రాసి పాతక మహా శయలకు ఆ దురదృష్టవంతుల దుఃఖ వృత్తాంతమును వినిపించ గలను? ప్రభుత్వాధికారుల వాత్సల్య సాహాయ్యము వలనను, దాతల వితరణమువలనను, యావనుల సేవావ్రతము వలనను, నిన్న నేడు రహారమి 800 మంది నిరాధారులకు పిడికెడు పిడికెడు బియ్యమువంతున సాహాయ్యము మాత్రము చేయగలి గితిమని వ్రాయుటకు నాలో నాకే చిన్న దనముగ నున్నది. ఆంధ్ర దేశీయులు వెంటనే చందాచేసి సొమ్ము పంపి బాధకు త్రొక్కును ఆ రెండులక్షలమందిని క్షమించిన గాని మన ధర్మ మును మనము నిర్లక్ష్యంప జాలమని సాహాయ్యక శిబిరమునుండి ఆదురదృష్టవంతుల పక్షమున నేను విన్నవించుటకు సాహసించి తిని. నేనును, బెజవాడయందలి సేవాపరాయణులును, ప్రభు త్యాధికారులును, నేటి ఉదయము 8 గంటలనుండి రాత్రి 8 గంటలవరకును కన్నులారా చూచిన సంగతులను నేటికి కొన్ని టిని మాత్ర మిచట చూచాయగ నివేదించుచున్నాను.

వేంకటపాలెము బెజవాడకు 6 మైలుల దూరమునందు గలదు. ఆ గ్రామమునకు చేరి మాలపల్లెయు, మాదిగపల్లెయు గూడ నున్నవి. ఆపల్లెలయందు, సుమారు 80 ఇండ్లవరకును గల వు, మాలపల్లె మాదిగపల్లెయందలి ఇండ్లన్నియును గ్రామము లోని ఇండ్లలో చాలవరకును పడిపోయినవి. కూలిపోతుండ నుండిన ఇండ్లయందై వను అడుగు లోతు బురద యుండుటచే నిలుచుండుట కైనను ఆస్కారము లేదు.

మాలపల్లెయందు కలరా చేత ఇద్దరు మృతి జెం దిరి. ప్రజలు ఇంటికప్పులమీద మంచములను గట్టుకొని, రా త్రిళ్లు కాలక్షేపము చేయుచున్నారు; తిండి తిప్పలులేక మ నజాలును, పశువులును మాడిపోవుచున్నారు. మేము బియ్య ము నిచ్చుటకు వెళ్లినప్పుడు వారు మావద్దకువచ్చి గొల్లుమని యేడ్చినప్పుడు, మాహృదయములు తరుగుకొని పోయినవని వ్రాయుటకంటె వారి దీనాలాపములను నేను వేరుగ వ్రాయ లేకున్నాను. మాదిగపల్లె స్థితిగతులు మరింత అధ్యాన్నముగ నున్నవి. అక్కడ ప్రజలును, పశువులును మోకాలులతోట డా వియించుచున్నారు. అక్కడ వైవాస్యగ్రామములన మరణము లు సంభవించియుండలేదు. ప్రజలు మంచములను దూలములకు వ్రేలాడగట్టుకొని వానియందు కూర్చుండియు దాహవంతులు దూలములెక్కి వానినంటి పెట్టికొనియు, ఎట్లో గోజులు వెళ్ల బుచ్చుచున్నారు. వారు తమ ఇండ్లదగ్గర దూసి పశువులను మేపుచున్నారు. పల్లెయందు ఎటులు వెదకినను, పొడిగిలము మందుకై నను కానరాలేదు. గ్రామములోని అర్చకుడు తన ఇల్లంతయు జలమయ మగుటచే వండు కొనుటకైన ను మీలేక దేవుని సోమనూత్రముమీద మంటి ప్రాయ్యిపెట్టి వంటచేసికొని జీవించుచున్నానని కన్నుల నీరు నింపుచు గద్ద దస్వరముతో మాకు విన్నవించి, దేవాలయమునకు మమ్ము తీసికొనిపోయి, దేవుని సోమ నూత్రముమీది ప్రాయ్యిని కను పరచెను. వదకు పూర్వము గ్రామమునందు 220 గజప లుండెను. ప్రస్తుతము పాతిక యిండ్లమాత్ర మగపడు చున్నవి. గ్రామమునందు నేడు కొత్తగ నెవరికిని కలరా సోకి యుండలేదు. మేము ఎక్కిన పడవను దిగ నక్కరలేకుండగ నే గ్రామపీఠులందు ప్రయాణముచేసి గ్రామవాసులకు బియ్యము నిచ్చితిమి. పీఠులందు కొన్నిచోట్ల అందుటలేదు. మొత్తము మీద పీకలొకట నీరుండుచు చెప్పిన అతిశయోక్తి కాబాలదు. తరువాత మేము, తాళ్ళపాలెమును గ్రామమునకు వెళ్లితిమి. ఆ గ్రామము బెజవాడకు 8 మైలుల దూరమునందున్నది. అక్కడను ప్రజలు వేంకటపాలెము నందువలెనే ముప్పలెప్పులు పడుచున్నారు. వారికి వైవ మిచ్చి నుతవరకును బియ్యమును పంచి పెట్టి వచ్చితిమి. వేంక టపాలెమునకు మేము నడిగర్భము నుండి చిన్నపడవమీద స్త్రీమరు దిగివెళ్లితిమి. అక్కడ రహారమి ముప్పదిమంది స్త్రీ పురుషులు తమ్ము నెట్టులైన సీతానగరము తీసికొనిపోయి, విడువలసినదని మొక్కుకొనగ, మచ్చిన్న పడవయందు దెక్కించు కొంటిమి. కొందరు వృద్ధులు కొందరు పిల్లలు కొందరు కండ్లు తెరువని పసికూనలు వారినందరిని పడవలో నెక్కించుకొని ఆ ప్రవాహమునుదాటి, స్త్రీమరు చేర్చితిమి. బానెడు పడవ గంపెడు పిల్లమేక దైనముమీద భారమువైచి మేముచేయ గలిగిన దంతయు చేయుచున్నామకాని మా అల్పప్రయత్నము గముద్రములో నీటిబిందువ వలె నున్నది. బెజవాడ యందలి సాంఘిక సేవాబృందములోని కొందరుదప్ప పురప్రము ఖు లేవ్వరును, తమసోదరుల కష్టకాలమునం దధికప్రయోగము కల్పించుకొనకుండు తెంతయు విచారకరము. సాంఘిక సేవా సంఘమువారివద్ద రెండు సంవత్సరముల నుండి నిలువయున్న రహారమి 80 రూపాయలను వెంటనే దయచేయ ప్రార్థితులు. నేటిరాత్రి 8 గంటలకు కొందరు బియ్యపు బస్తాలను పడవల మీద వేసికొని ఆనకట్టకు దిగువభాగమునందున్న జేవేంద్ర సాడు లాకువద్దకు బయలుదేరినారు. కేపుప్రాతఃకాలమునందు మరికొందరు వెళ్లుచున్నారు. కావున ఆంధ్ర మహా జనులు కష్టలు చేసి సొమ్ము వసూలుచేసి పంపియు బెజవాడపాఠులు విశేష సాహాయ్య సంపత్తిని జేసియు, వరద బాధితుల దురవస్థ ను పూర్తిగా గాకపోయిన కొంతవరకైనను, నివారించ ప్రయత్ని తులు. ఇంతవరకును, గుంటూరుజిల్లా సంఘమువారు వరదబాధి తుల విషయమై తల పెట్టిన బాపమున బోయివచ్చులేదు. రేపటి యు త్తరమునందు వరదప్రాంతములందు ప్రజలు పడుచున్న బాధలను విపులముగ వ్రాసి పంపెదను.

మధ్యపరగణాల దొరతనమువారు

(0)
బీసెంటు గారు.

మొదటి యసమ్మతి: ఆడయారు సంఘము.

నిన్నటిదినము (నవంబరు 3) ఉదయము 8 గంటలకు దివ్యజ్ఞాన సంఘమువారి ఆడయారు మందిగమున పెద్దసభ జరిగె ను. సంఘాధ్యక్షురాలిని మధ్యరాష్ట్రములకును, బేరారునకును రాసీయకుండ ఆరాష్ట్రముల దొరతనమువారిచ్చిన యుత్తరు పునుగూర్చి తమ యసమ్మతిని దెలుపుట కాసభ సమావేశమ య్యెను. సర్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరు కె. సి. వి. ఇ. ఎల్. ఎల్. డి. గారు సభాధిపత్యమును వహించి జె. ఆర్ ఆర్యాగారిని యసమ్మతి తీర్మానమును జరుపవనిరి.

తీర్మానము.

మధ్యరాష్ట్ర దొరతన చిత్తు కమిషనరు గారు తాము పరిపాలించు ప్రదేశములోనికీ, దివ్యజ్ఞాన సంఘాధిపత్యము వహించున్న వెసి డెంటుగారిని రాకూడదని జేసిన యుత్త రపు మత ధర్మముల తిరస్కరించుటచే, భారతీయ దివ్యజ్ఞాన సంఘమువారు అడయారు మండలము వారసుగు మేమాయు త్తరు వసంగతమని తెలియజేయుచున్నాము. న్యాయాన్వయ సందిగ్ధావస్థలో నున్న దేశ సంగతుక కాసనము చేరిట సినిలు అధికారులు, ఒకానొక దొరతనపు టధికారి మా యధ్యక్షు రాలి రాజకీయ విషయముల నిచ్చగించనంత మాత్రమున, మా మతబోధనలో కల్పించుకొనుటకు మాకు మిగుల భయమగు చున్నది. మతవిషయములందత్యంతాభిమానముగల హిందూదేశ మున నిట్టి యనవరపుబ్రచేత మధిక బాధకరము కాగ లదు... స్వపరిపాలన సమస్యను మదరాసు, బొం బాయి దొరతనములవారిచ్చగించుచుండినపుడును, బీసెంటు గారి నిశ్చల రాజభక్తినిగూర్చి మదరాసు హైకోర్టువారంత నొక్క వక్కాణించిన పిదపగూడ నిట్టి యుత్తరువు జేయుట మిగుల ననాలోచనపు పనిగా నున్నది. ఇట్టి సందర్భములో మాయధ్యక్షురాలి మతధర్మ ప్రచారమునం దామె ప్రజల నె మ్మదికి భంగకరముగ బ్రవర్తించుచున్నది, లేక ప్రవర్తింపబో వుచున్నదనుట మిగుల అసందర్భము, అన్యాయము. అందు చే హిందూదేశ దొరతనమువారి సంగతి నాలోచించి మర సందంధమున నిట్టి ప్రవేశము గలిగించుటకు తమ యసమ్మత ము దెలిసి ఫిర్యాదుకమిషనరుగారి చర్యల నాపివేసెదరని నమ్ము చున్నాము.

ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యము

సభాధిపతి.

జె. ఎల్. డాండెకరు

కార్యదర్శి.

పిమ్మట సుబ్రహ్మణ్యముగారు లేచి ఇదివరలో తా మెన్నడును రాజకీయ విషయములో ప్రవేశము గలిగించుకొన కున్నను ఇప్పుడు ఛేపు కమిషనరుగారివలన ప్రవేశంపలసి వచ్చినదనియు, ఛేపు కమిషనరుగారి ఈ చర్య భయముచే చేయబడినదని హిందూపత్రిక నూచించినటులు నే తమకును దోచుచున్నదనియు, ఇట్టి పనులలో దేశములో నేను జరుగు నదియు తెలిసికొనకుండగ నే దొరతనమువారు ప్రవర్తించు చున్నటు లున్నదనియు అందుచే నత్యుత్తమ మిత్రులుగ తా మిపుడు వారికి మంచి సలహాల చెప్పవలసి యున్నదనియు, ఈ తీర్మానములో నట్టిసలహాల నిచ్చినయుచెప్పి వై తీర్మాన మును తామే యుపసాదించిరి.

పిమ్మటడాక్టరు డబ్లియు. వి. ఇంగ్లీషు గారిట్టి చర్యయ సంగతమనియు, తనకు మిగుల ఆశ్చర్యమును గలిగించు చున్న దనియు, దివ్యజ్ఞానసమాజమున కధికావరాధికరమనియు, విష్టో రియామహాగొడ్డ గారి ప్రకటనకు భంగముతెచ్చుచున్నదనియు చెప్పిరి. అడయారు త్రైబరరీడైరెక్టరు, మహాదేవశాస్త్రిగారు ను, అదేమిరు వొససాగారును అటులనే తమసమ్మతమును దెలియబరచుచు ఉపసాదనమును బలపరచిరి.

ఈతీర్మానము వ్రాసియుండిన పత్రముకొకదానిని రాజ ప్రతినిధిగారికిని, మరయొకదానిని ఇండియా కార్యదర్శిగారికిని, దివ్యజ్ఞానసంఘాధ్యక్షుల కొకటియు స్థానిక దొరతనములవారికి కొన్నిటిని పంపించుటకుగూడ యుపసాదనమును ఎర్పేస్తు పుడె గారు ప్రతిపాదించిరి. జె. ఆర్. ఆర్యాగారిచే బలపరప బడి యాతీర్మాన మందరిచే నంగీకరింప బడెను.

జీర్ణ సాయము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము వచనమగును. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసస్రావము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధము మానును. 25మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.

నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	80-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
గోరోజనము, మంచిది ,, ...	2-0-0
ఆదిపద్మికానా లేక జున్ను ,, ...	7-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి రూ	0-0-10

అమృతాంజనండిపో; బొంబాయి, అండీమదాసు

వాతావరణస్థితి

1916 సం॥ నవంబరు 4వ తేదీ

ప్రదేశములు.	సంబంధముగల 4 తేదీ, ఉదయము గంటలకు వాయువీడనము అంగుళములు	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్షపాతము.			
		అధికతమోగ్రత	అల్పతమోగ్రత	కడచిన 24 గంటలలో	నెమ్మదిగా	నీటికి	9 చొప్పులలో మొ.
గోపాలపురము	29.838	86.2	77.3	2.48	41.20	40.35	
వాల్తేరు	29.816	86.5	76.1	...	36.37	32.02	
కాకినాడ	29.841	85.5	75.5	0.05	40.04	38.28	
బందరు	29.814	80.8	75.2	0.08	55.71	34.95	
గుంటూరు	...	85.2	76.0	...	48.09	29.19	
నెల్లూరు	29.830	89.4	77.0	...	28.15	22.76	
మద్రాసు	29.838	92.7	79.2	...	28.85	31.38	
కడపూరు	29.829	90.1	76.5	...	30.61	31.18	
నాగపట్టణము	29.844	89.6	74.9	...	24.39	26.95	
కొలంబొ	29.879	85.1	70.5	0.01	75.54	58.79	
తిరువనంతపురము	29.884	83.5	72.9	...	53.71	53.17	
కొచ్చికోట	29.874	86.5	72.9	0.08	114.63	104.08	
కర్ణాట	29.889	84.4	72.7	...	110.67	111.14	
మంగళూరు	29.886	77.0	72.1	0.44	121.01	124.36	
బొంబాయి	29.886	85.8	75.2	...	85.33	71.33	
హైదరాబాదు	
అనంతపురము	...	84.3	68.5	...	28.79	19.12	
బళ్లారి	29.845	76.3	68.7	0.05	25.78	18.08	
కర్నూలు	29.840	80.3	70.2	0.02	38.72	23.40	
కడప	29.836	88.7	75.1	...	39.85	27.43	
బెంగళూరు	29.882	78.1	53.6	...	43.47	32.06	
కొడైకనాళు	22.763	66.2	47.7	0.45	46.95	44.87	
ఉదకమండలము	22.990	67.9	47.4	...	43.96	47.00	
కోయంబత్తూరు	29.871	86.8	68.4	...	21.86	16.77	
వెల్లూరు	29.843	87.8	75.0	...	48.45	35.11	
సేలము	29.870	88.0	70.8	...	41.60	35.23	
తిరువనాపల్లి	29.861	93.7	73.6	...	25.16	24.37	
పుదుకోట	29.860	91.2	74.7	...	31.37	25.02	
మధుర	29.850	9.11	72.8	...	25.09	27.53	
తిరునల్వేలి	13.05	14.52	

బర్మాదందును అభాతపు దక్షిణ భాగము నందును వాయుభారము కొంచెము కొంచెముగా ఎక్కువగుచున్నది. రాజధాని ఉత్తరభాగమునందు అదిచాల ఎక్కువగానున్నది. రాజధానిపై పున వాయిపులు తీవ్రముగాక మెల్లగా పీచువు వివిధ దిక్కులనున్నవి. అభాతపు న్యుభాగమునందు ఈ న్యుపు దిక్కునకు గాలివీచుచున్నది. చెన్నపురియందును, కొర మాండో తీరమునందును న్యుభాగము చాల ఎక్కువగా నున్నది. పశ్చిమతీరమునందు కొంచెమెక్కువగనో తక్కువగనో యున్నది. రాజధాని ఉత్తరమునందు వాయువు నంద్రాంత్ర ఎక్కువగను, దక్షిణమునందు తక్కువగనున్నది. కర్ణాటక మునందు మేఘములు వ్యల్ల ముగానున్నవి. ఉత్తరమునందు కొంచెము వర్షము కురిసినది.

ఆర్. ఎల్. జోన్న,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, చెన్నపురి.

స్వమంగళరావు పంతులుగారు.

(ఒక చిత్రకథ.)

I

[న్యాయపతి - రామానుజస్వామి పంతులుగారు, బి.ఏ.బి.ఎల్.]

నామేరు భీమారావు. ఉడుకుబోతులు కొందరు. “స్వమంగళరావు” ను నామాంతరమును నాకిడిరి. నాయొక్క మంగళము నే నేను సదాగోరుచుందు నని నా కామేరు తెలిసిరి. పంతులెంత డాబుమూటలవాడినను, స్వలాభమును గోరనివను జుడెవడు? స్వమును త్యజించి, సమస్తవైదికస్మార్తకర్మలను విడచిపెట్టి గంచరించు సన్యాసులు మైతము తమ యాత్మల యుజ్జ్వలముకొరకే పాటు పడుచుందురుగాని పరుల పితృపుత్రోపాధికి నిమిత్త మేమైన నున్నదా? యమ నియమానుసారి సాధనముల నవలంబించి ధ్యానించు యోగులు తాము బ్రహ్మ నంద సుఖము ననుభవించ వలెననికదా తపస్సుల ధారపోయుచున్నారు? లోకోపకారచింత వారిని బాధించు చున్నదా? ఇంతేల, ఆనంద మయుడగు పరమాత్ముని యానందమునకు విషయము పరమాత్మయేగాక వేరొకవస్తువు కలదా? పరమాత్ముడు తన్నుజూచుకొని తా నానందించుచుండునా గాని తనకానంద మొసగుపదార్థ మింకొకటి లేదుగదా? వేయి మాటలను జెప్పినను స్వాధ్యమువంటి పురుషార్థములేదు. ఎన్ని నేషములు వేసినను స్వలాభమును మించినలాభము లేదు. నేను మాత్రమే స్వమంగళరావునా? తక్కిన వారందరు మాత్రము పరమంగళరావులా?

ఏమిక్కర్తెమో గాని నా చిన్నప్పుడగుడ నాతోడి బాలురు “ఒంటిపిల్లిరావు” అని పిలుచుచుండిరి. అన్యుల బోలిక బోతున్న ఒంటిపిల్లిరావునా? నాపాతముల నేను జనువుకొనుచు, నాపనులను నేను చక్కబెట్టుకొనుచు, నాకార్యముల నేను సాధించుకొనుచు నుంటిని. తోడి బాలురతో సహవాసమును నేను తరుచుగ జేయలేదు. ఇంటనుండి బడికి, బడినుండి తిరుగ నింటికి నేను బాలుర గుంపులలో చేరక కొంటరిగ జనుచుంటిని. నాబల్ల, నాపుల్ల, నాకలము, నాపుస్తకము, నా గొడుగు, నాచెప్పుబోడు, నేనే వాడుక జేయుచుంటిని, గాని అన్యు లడిగినను వాని నిచ్చుటకు నేనెప్పుడు సంగీకరించలేదు. కాళ్లు చేతులు విరుగు ననుభయము చేత బంతులాట సంఘములలో నేనెప్పుడును చేరలేదు. నిజముగ బంతులాట నిపుణులు పారితోషికముల సాధించుట కితర స్థలములకు జనునపుడు వారి వెంటబడించి యరుగు పరిచరల మాకల నేనెప్పుడు నలంకరించలేదు. సాధింపబడిన పారితోషికములను చేనకా విగ్రహములవలె పాటలతోను, పద్యములతోను, వీధి వీధిని త్రిప్పుచు, నత్యంతోత్సాహముతో విద్యార్థులు సలుపుచుండు తిరువీధి యుత్సవములకు నేనెప్పుడును జనలేదు. అట్టి యుత్సవములవలనను, ఉత్సాహమువలనను నాకేమి లాభమున్నది? సంఘములలోను సమాచారములలోను, నేను జేరకుండుటచే, నాతోడి బాలురు తాముడుకుచు, నన్నుడికించుటకు బూనుకొనుచుండిరి. “ఒంటిపిల్లి, ఒంటిపిల్లి ఒకచోట— ఇద్దరు, ముగ్గురు ఒకచోట” అని పసిపిల్లకాయలు నన్నుచూచి తరుచుగ బలుకుచుండిరి. ఉడుకుటవలన లాభము లేనందున, నేనెప్పుడు నుడుకలేదు. లాభముండినచో నెటుల ప్రవర్తించియుండెడివాడనో!

నేను చెప్పజ్ఞములలో చదువుకొనుకాలము, విక్టోరియా హాస్టలులో నివసించితిని. అనేకబాలుర మధ్య మెలగవలసి వచ్చెను. ఒంటరితన మచ్చట కుదురుట యసాధ్యము. కొందరు విద్యార్థులతో స్నేహముజేసితిని. లాభములేని స్నేహమువలన ప్రయోజనము లేదని నమ్మి నామేలునకు దొడ్డుకు బాలురతోమాత్రము స్నేహము జేసితిని. నేను ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో చదువుచుంటిని. ఆ కాలేజీ విద్యార్థులతో స్నేహముజేసిన, నాకు విశేష లాభకరముగాదు కావున, క్రీష్టియను పవ్యయస్సు కళాశాల బాలురలో కొందరితోమాత్రమే చెలిమిజేసి, ఆయా విద్యాలయోపాధ్యాయులు నేర్పిన యంశముల బోధపరుచుకొనుచు లాభమును జెందుచుంటిని. ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఉపాధ్యాయులు నేర్పునంశములు ముఖ్యమైనవి కావని నాస్నేహితుల నమ్మించుచుంటిని. ఉపయోగించు నధికరకు, స్నేహితులతో సహవాసము జేయుచు, ఉపయోగము లేకప్పుడు వారి సంప్రకమును నివర్తించుకొనుచు కాలము గడుపుచుంటిని. విశ్వవిద్యాలయములో నీచుడు ప్రశ్న పత్రము లభ్యుదయము గూఢముగ వెల్లడి యగుచుండును.

బాగూతులకు విద్యార్థులు మాత్రమే ప్రశ్నల నావలను గుర్తెరుగుదురు. అట్టి విద్యార్థులతో స్నేహ మెంతలాభకరము! నేను సర్వప్రయత్నములచే నట్టి బాలురమైతిని సంపాదించుచుంటిని, నాకుగూడ కొన్ని ప్రశ్నల మాచనలు వేరువిధ

మున నందినను, అట్టిప్రశ్నలు పరీక్షలో నడుగుబడునను నమ్మకము వ్యభముగ నాకు లేనందున, నేనుమాత్రము నాస్నేహితుల కట్టి సూచనలను వెల్లడి జేయలేదు. ఇట్టి నా ప్రవర్తనవలనే గాబోలును, విక్టోరియా హాస్టలులోని విద్యార్థులు నాకు “స్వలాభయ్య” యను పేరిడిరి. చిన్నవిద్యార్థిగ నుండినపుడు “ఒంటిపిల్లిరావు” నియు పెద్ద విద్యార్థిగ నుండునపుడు “స్వలాభయ్య” యనియు పేరును నామముల ధరించితిని. కాని, అందరు విద్యార్థులు స్వలాభయ్యలే! కొందరు స్వలాభయ్యరులు, మరికొందరు స్వలాభయ్యంగావు, కొందరు స్వలాభస్వాములు, మరికొందరు స్వలాభపంతులుగారు, కొందరు స్వలాభకర్ణాలు, మరికొందరు స్వలాభ మినస్టు, స్వలాభనాయక్, స్వలాభ బెనర్జీలు, ముఖర్జీలు, చక్రవర్తులు, ఇంకా ఇంకా ఇంకా మేరు మాత్రమే నాకు దక్కెనుగాని, నాయందు విశేష మేమియును లేకుండెను.

నేను విద్యార్థ్యాసమును ముగించిన పిమ్మట, నుపాధ్యాయవృత్తి, న్యాయవాదివృత్తి యను రెండు వృత్తులలో జేసిని స్వీకరించదగునని కొంత మిమాంసించితిని. ఉపాధ్యాయ వృత్తి యంతే లాభకరముగ దోచలేదు. దిన మంతయు ప్రేగులును, ఊపిరితిత్తులును, బద్దలగునటుల నరచుటయేగాని, మాట దక్కదు. కూలిగిట్టుడు. విద్యార్థుల తలదండ్రులకు తృప్తికరముగాదు. బాలురు మైతరగతికి బోలేనప్పుడుపాధ్యాయులు నిందాపాత్రు లగుదురు. తిట్టువడుచుందురు. ఇంక, న్యాయవాది వృత్తి నవలంబించిన కొల్లలుగ దోచుకొనవచ్చునని నమ్మి, న్యాయవాదివృత్తి ను బొందితిని. విద్యార్థులు మెలగుచుండు ప్రపంచమునకును న్యాయవాది నెదుర్కొను ప్రపంచమునకును కొంచెము భేదము గలదు. న్యాయవాదుల ప్రపంచము ఫోరసంగ్రామ భూయిష్టము. ఋజువర్తనము తిక్కున. వేషము, కైతవము, మెండు. స్వలాభనూత్రాసనరణము నిరంతరము జరుగుచుండును. అట్టి యనుసరణను విడిచిన జయము కలుగనేరదు. న్యాయవాది బృందములో నగ్గజులని పేరుబొందినవారిలో నేనొకడను. స్వమంగళకాకిల యనుపాన మాహాత్మ్యమువలననే, నే నీపదవిని బొందితిని. బాదరాజులు, వ్యాస, విరచితములగు బ్రహ్మసూత్రములు పరలోకసాధనములు. ఏ మహాత్ముడు రచించెనోగాని, యీ స్వలాభనూత్రములు, ఇవి సద్యపు ఫలములు, ఇహలోకసాధనములు, ఇహలోహమున స్వలాభమును బొందినదా, పరలోకమున స్వలాభమును పొందనగును. కావున స్వలాభనూత్రములను, స్వమంగళకాకిలను నిరూపింప దగదు. బ్రహ్మసూత్రములవలె నివియును గౌరవనీయుములే.

HYDERABAD Trial of Mr. Rahmuddin Khan.

HYDERABAD, November 3.
By the order of His Highness the Nizam a Commission, consisting of the Nawab Burzo Jung Bahadur, Subedar, as President, and Mr. Syed Hussain Bilgrami, Judge, High Court and Mr. Saadat Khan, Joint Revenue Secretary, is engaged in trying Mr. Rahmuddin Khan, late 1st Talukdar of Mander on charges of alleged bribery and corruption.

A Mohurrum Procession in Hyderabad.

HYDERABAD, November 3.
The “lungar” procession yesterday in the Hyderabad city passed off peacefully with its usual splendour. His Highness the Nizam received a Salute. The Hon'ble the Resident and Mrs. Fraser were with His Highness, and also a large number of European visitors for whom special accommodation was arranged.

Plague.

HYDERABAD, November 3.
On a comparison with the plague epidemic of 1911-12, one finds that in 109 days since the first appearance of the disease this year there have been 700 attacks whereas in 1911-12 there had been 1902 attacks by the 109th day. The noteworthy difference is that whereas the present epidemic broke out in August, the former did in November in much milder weather. Then the highest number of attacks recorded in a single day was 61, after which the decline was in evidence. In February the attacks per day averaged 20. When March came a big fall was noticed and by April the disease totally disappeared.

United Provinces. The Hindu University.

BENARES, November 4.
The Old Boys Association of the Central Hindu College are expected to submit a memorial before the coming meeting of the Hindu University on Tuesday next, asking them to choose at least half the Fellows of the University from the graduates passed from the Central Hindu College.

A Student Becomes Mad.

Ramrishi Sharma, a student of first year class of the Central Hindu College, got no mark in physics paper in the examination. This fact and the thought of being laughed at by other boys pierced his heart and he lost his senses. He is now confined to his house, where in his delirium he asks for books to read so that he may pass.

An Increased Production of Quinine.

ALLAHABAD, November 3.
It is understood that the question of largely extending the area of land under cultivation of Cinchona for production of quinine is being considered by the Government of India.

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

కృష్ణానదీ, ము॥ పు॥ ౧౩॥ అనిబెసెంటుమ్మగారు

వాతావరణ శీత

ప్రధాన వ్యాసము

మన పరిశ్రామిక శాఖ

బిల్లు, స్థానిక వార్తలు

విద్యోగముల సంస్కారము

విదేశ తంతివార్తలు

దేశీయ తంతివార్తలు

ఇంగ్లీషు తంతివార్తలు

వ్యాయస్థాన వార్తలు, మేఘ సందేశము

కవిత్వ విషయములు

2

4

5

6

7

8-9

10

11-12

13

14

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 సం॥ నవంబరు నెల 4 వ తేది

శనివారము.

మన పరిశ్రామిక శాఖ

II

మన పరిశ్రామిక శాఖకు ఒక్కడే యధ్యక్షుడైనను ఉపశాఖలు పెక్కులు పెక్కునబడి యున్నవి. కార్యనిర్వాహక విభాగము ఎల్ల శాఖలకును సహజమే. దీని నొక ప్రత్యేకోప శాఖగా గణించవలసిన యనసరము కానరాదు. అయిన నింతకాలమును ఈ యుపశాఖ కార్యక్రమముననే పరిశ్రామిక లేఖన ప్రతిలేఖన కార్యము ఇమిడి యున్నందున నొకవేళ శాఖాధ్యక్షులవారు దీని నొక యుపశాఖగా గణించిరి కాబోలును. ఆ వస్తువెచ్చుట దొరకును ఈ వస్తువెందుకు పనికివచ్చును ఆ యంత్రము తెప్పించి యెత్తురా ఈ యంత్రము నడిపించి పెట్టుదురా ఆ విక్రయాంగణమున నేమి సరకు అమ్మును ఈ విక్రయాంగణమున నెట్టి సరకు అమ్మువచ్చును ఇత్యాది ప్రశ్నలు పనికిల వారును పనిలేనివారును నేయుచుండ వీని యన్నిటికిని తగిన ప్రదేశములనుండి ప్రత్యుత్తరములను జేప్పించి ప్రుచ్చకుల సంతృప్తిపరచుట యనిన అంతికార్యము కాదు. కార్యాలయమునకు వచ్చు లేఖలలో ఈతీని తీర్మానము కావలసిన యంత్రములే అర్థభాగ ముననట. ఆ యర్థభాగమే సంవత్సరమునకు 7000 లకు పెరిగియున్నదట. ఈయుపశాఖవారు శాఖలో చేయబడిన ప్రయోగముల ఫలము లన్నిటిని క్రమముగా వ్రాసి దాచియుంచుటకును జవాబుదారీ లట! పరిశ్రామిక శాఖకు సంబంధించిన కిరపత్రములను—ఇప్పటికిట్టి కిరపత్రములు 20 బయలు వెడలియున్నవి—ప్రకటించు పనియు నీరిడియే యట! ఇంతపని చేయుటకు కార్యనిర్వాహక విభాగము కాక ప్రత్యేకము ఉపశాఖయుండవలయుననుట ధర్మము. అట్టియుపశాఖ ఇప్పుడు ఏర్పడియున్నదట. ఆ యుపశాఖాధికారి 100-5-125 ల జీతముకలవాడుగా నున్నాడు. ఈ సౌకర్య మేర్పడినందున ఇకముందు కార్యనిర్వాహకమున ప్రత్యేకోప శాఖగా గణింపదగిన యనసరముండదు. పరిశ్రామిక శాఖాధికారి యాజమాన్యమున నుండు రెండవయుపశాఖ 'విద్య'కు సంబంధించినది. విద్యోపశాఖలో సం

తృప్తికరముగా పని జరుగలేదనుట నిన్నటి దినము కొంత సూచించితిమి. పరిశ్రామిక విద్య ప్రత్యేక శాఖగా నుండదగిన కాలమున ఈ విద్యకు సంబంధించిన శాలలు పరిశ్రామికాధికారి అధికారములోని ఏ యుపశాఖలలో నొక్క యుపశాఖగా గణింపబడుటయే మనమును మన ప్రభుత్వము వారును ఆ విద్యయెడల చూపు శ్రద్ధకు తార్కాణమై యున్నది. మన రాజధాని యంతటికిని 1916 మార్చి ముప్పది యొకటవ తేది నాటికి 37 పరిశ్రామికవిద్యాలయములుండినవి. 1915-16న చేర్చబడిన విద్యాలయములు మూడు. సంవత్సరమున తిరిగి పోయిన విద్యాలయములు రెండు. అనగా అభివృద్ధి యొక్కటి. ఇక చదువుచుండిన విద్యార్థుల విద్యార్థుల సంఖ్య 1916. ఈ యంకెను జూచి చూచుట పొరబాటున మేమీ సంవత్సరపు సంఖ్య లిఖించితి మనుకొందురు కాబోలు. కాదు కాదు. అట్లు భ్రమపడ పనిలేదు. మన పరిశ్రామిక విద్యాలయములలో చదువు బాలురు బాలికలు అందరుచేరి ఒక వేయి తొమ్మిదవందల పదునాల్గురు మాత్రమే. ఇదే దర్జా విద్యాలయములు అమెరికాలో దామలను సిద్ధము చేయు విద్యాలయములని కొన్ని వ్యాపార విద్యాలయములని కొన్ని చేతివృత్తుల విద్యాలయములని కొన్ని సామాన్య విద్యాలయములని కొన్ని ఏర్పడి యున్నవి. మొత్తము తీసికొనిన యెడల సంయుక్త రాష్ట్రమున 2704 విద్యాలయములును 3,47,534 విద్యార్థులును కానవచ్చుచున్నారు. మన జిల్లాలను బోలు విభాగములలో పదులకొలది ఇట్టి విద్యాలయములును వేలకొలది విద్యార్థులును నున్నారు. మాసాచుసెట్సులో దామల విద్యాలయములు 94 (విద్యార్థులు 4,229); వ్యాపార విద్యాలయములు 29 (విద్యార్థులు 6,338); చేతివృత్తుల విద్యాలయములు 32 (విద్యార్థులు 10,662) సంస్కార విద్యాలయములు 9. (విద్యార్థులు 2,651) కలవు. ఈ మాసాచుసెట్సు అను మండలము విస్తీర్ణము 8,266 చదరపుమైళ్లు. రమారమిమన కర్నూలు జిల్లాయంత. జనసంఖ్య 3,652,339 మన మళయాళము మండలమునకంటె ఎంతో ఎక్కువ కాదు. జర్మనీ ఆఫ్రియాల దిగుమతులు తగ్గిపోయినపిదప మన స్వాభివృద్ధికి పోటీ తగులుచుండు రాష్ట్రములలో ముఖ్యతమమగు రాష్ట్రమున వ్యాపార పారిశ్రామికాది విద్య తక్కువ దర్జాలలోనే ఇంత సున్నిత స్థితియందున్నది. నిజముగా మనము పోటీ నిలువవలసి యున్న యెడల సంయుక్త రాష్ట్రముల యభివృద్ధిలోని కనిష్ఠాంశ మైనను మనమును చూపవలయును గదా! మన పారిశ్రామిక కమిషనువారు ఈ విషయమును సూక్ష్మముగా విచారించు రనుట కిక్కడికి సూచనలు కానరాలేదు. ముందునకైనను తగిన చర్య పుచ్చుకొందురని నమ్ముచున్నాము. పరిశ్రామిక విద్య పరిశ్రామిక శాఖకు చేర్చబడిన తోకగా నుండక ప్రత్యేక విచారణా భాజనంబగు నట్లేర్పరచి దీని విజృంభణంబునకు మార్గములను సూచితురు గాక యని విశ్వసించుచున్నాము. ఈ పరిశ్రామికవిద్యాసంబంధమున మాయెదుటనుండు కార్యనివేదికలోని యింకొక విషయము విపాదజనకంబయి యున్నది. సంవత్సరము సంవత్సరమును బొంబయి విక్టోరియా సాంకేతిక విద్యాలయము

నకు బోయి చదువుకొనుటకు ప్రభుత్వము వారు ఆరు విద్యార్థి భృతులిచ్చుచున్నారు. కడచిన యేడు తగిన అభ్యర్థులు రానందున ఇందులో రెండు విద్యార్థి భృతులు మాత్రమే వినియోగ మైనవట! చూచు వారల కిది చిత్రముగా తోపకపోదు. విద్యార్థులకే యుత్సాహము లేదని అట్టివారనుకొనక పోరు. కాని విద్యార్థుల యుత్సాహ లోపము నగాక యిలాపము ప్రభుత్వమువారు కోరిన యర్హతల యసాధ్య ప్రకృతిచే కలిగి యుండు ననుటకు సందియములేదు. కడచిన సంవత్సరము దోచిన ఫలము ఆ సంవత్సరమునకు మాత్రమే అన్వయించునది కాదు. అంతకు ముందును అట్లే జరిగినది. ఎప్పుడొకటి రెండ్రేడు తాము కోరిన యర్హతలు కలవారు రాకపోయిరో అప్పుడే ప్రభుత్వము వారేల పునరాగోచించి యుండకూడదు. పరిశ్రామికవిద్యావంతులకు ప్రోత్సాహమే లేక చేసి ప్రోత్సాహ విరహిత విద్యను స్వోత్సాహము వెంబడిచి చదువు విద్యార్థులు ఎక్కువ పండితులుగా నుండవలెనని లేనిపోని నిర్బంధ లుల పెట్టిన యెడల ఫలము విపరీతము గాక మరియేమి కాగలదు? దానినిబట్టి వృథాగా హౌదవ విద్యార్థులు స్వతంత్ర విద్య యెడల నభినివేశము చూపజాలరనియని వేయవచ్చునా? విద్యార్థిభృతుల విషయమున ప్రభుత్వమునా కిసంగతు లాలో చింతించు గాకయని కోరుచున్నాము

కృష్ణా నదీ వార్తలు

కృష్ణా నదీ వార్తలు గురించి మా ప్రత్యేక విలేఖకుడు వ్రాసిన వ్యాసమును మరియొకచోట ప్రకటించుచున్నాము. ఆ లేఖ చదివిన పిదప ఎట్టివాడికిని మనకు గలిగిన నష్టముయొక్క పరిమితి యిట్టిది యని తెలియక పోదు. ఏబది గ్రామములట, రెండు లక్షల ప్రజయట ఈ నదీవలన వీడితు లగుచుండువారు. జీవనాధారంబగు కృష్ణ యే జీవ వీడినంబునకు గమకించిన నేమి చేయ నగును. అయిన వాపోవుట పౌరుషంబు కాదు. పని బూని ఎట్టి మహా విపత్తునకైనను ప్రతికారంబు కల్పించుకొనుట మానవ నామాన్విత గడింప దలపెట్టువారలకు కర్తవ్యము. బెజవాడయు గుంటూరును కష్టరంగమునకు నికటమున నుండు మహా పట్టణములు. ఆర్థోద్యమనినాదము వినవచ్చినను స్వపరిపాలనా గంభీరస్వరము ఉప్పత్తినినను ఈ ప్రాంతముల నుండియే వినవచ్చినది ఉప్పత్తినినది. సోదరాస్తనాదము ఈ మహాపట్టణముల నొక్క నిమేషమున రక్షక సంఘముల నొనర్చి యుండునని గదా లోక మెదురుచూచి యుండును. అది కొంతవరకు వృథా యెదురు చూచుటయే మో యని యనుకొనుటకు మా విలేఖకుని వర్తమాన మెడమిచ్చు చున్నది. అయిన మేము ప్రకటించు తంతివార్తనుబట్టి బెజవాడ వారుకదలిక చూపినట్లు తెలియుచున్నది. సంరక్షక సంఘ మచ్చట నిర్మితమైనది. అరువది గుర సేవక బృందము సేవార్థము సిద్ధపడినది. పనిచురుకుగా ప్రారంభమయినది. నాయకులు తండులముల ప్రోవుచేయుచున్నారు. ఒక్కరాత్రిమూడు గంటల సేపటిలో రు 700లు వసూలైనవి. కార్యక్రమ మీరీతిని మొదలిడిన వారు ప్రశంసార్హులు. కాని జరుగవలసిన పనివైబడిన వెల్లువవలె నపారము. బెజవాడలోని మన సోదరులు ప్రారంభించిన గీతని అట్టి పదిజట్టులు ప్రారంభించినను భరింపజాలని పని కలదు. మా ప్రత్యేక విలేఖకుడు వ్రాయనప్పటికి మూడు గ్రామములకు మాత్రము పిడి

కడసి బియ్యము వంతున చేరుటకష్టమైయుండినది. బెజవాడ పొరుల యుత్సాహముచే నిక కొంత విస్తారతర సాహాయ్యము సమకూరవచ్చును. అయిన వారికిని ఆంధ్రదేశపు నలుప్రక్కలనుండి తోడు చేకూరిననే కాని కొంతకు కొంతయైన వరదచే డిలుపడిన సోదరుల కష్టము తీరజాలదు. మండల మండలమునుండి ద్రవ్యసాహాయ్యంబును మనుష్య సాహాయ్యంబును వెంటనే పోయి చేరవలసి యున్నది. కూడు లేని వారికి కూడు గడ్డలేని వారికి గడ్డ గడ్డలేని పశువులకు గడ్డి అందజేయు వరకును ఆయా ప్రాంతములవారు జీవము నిలుపుకొనుటసాధ్యము కాదనుట మా విలేఖకుని లేఖనలన స్పష్టము. ఈ సహాయము సమకూరిన పిదప నిలువ నీడలేనివారికి నీడకల్పించుట యత్యావశ్యకము. కష్టరంగమున ఇంకను నాన కురియుచునేయున్నది. క్రిందనిరుపైన నీరునై నీటిలో మునిగి తేలుచు మనమైచ్చిక సేవకులు పనిచేయవలసి యున్నారు. అందుచేత వారి పనియు సత్వరముగ సాగుట లేదని వినుచున్నాము. సత్వరముగా పని సాగిం గాని మహా దిష్టము పాలైన సోదరులకు సాయము చేరియు ఫలము లేకపోవును. కాబట్టి ఈ నిమేషమున సేవాబృంద మెంత ఎక్కువయున్న నంత మంచిది. తగిన యందర నాంధ్రభూమి కార్యవనికి బంపుచు గాకయని నమ్మదగి యున్నది. ఇందరు పనిచేయుటకు ఆధారము ద్రవ్యము. కృష్ణ వేణి ఎంత సాహసముతో నీరముల గురిపించి మన స్వయంకార్య నియంతృత్వమును పరిశీలింపదలపెట్టినదో అంత సాహసముతో మనమును ద్రవ్యమును కుట్టపింపవలసి యున్నాము. దానికిది ప్రతీకారము కావలసి యున్నది. ఆంధ్రావని ఇందుకు నిలుచునో నిలువదో ముందునకు గాని బోధపడదు. ప్రభుత్వాధికారులును శ్రద్ధబుచ్చుకొని పనిచేయు విషయంబే యిది. ఇందు నాయకులు వారి సాహచర్యంబున ప్రవర్తించి ఉత్తమ ఫలంబును చూపవగును. కావున ఆంధ్రమండలముల నెల్లెడలను సంరక్షక నిధు లేర్పడును గాక యని కోరుచున్నాము. బెజవాడలో కాతా సూర్యనారాయణగారు సంరక్షక నిధికి కోశాధ్యక్షులుగా నియమితులయినారు. సహాయము పంపగోరువారు వారికి పంపవచ్చును. లేకున్న మా కార్యాలయమునకు బంపినచో మేము పత్రికలో నంగీకరించి సంరక్షక సాధుమువారికి పంపగలము.

ఆంగ్లభూమిలో మన స్వపరిపాలన

ఆంగ్లభూమిలోని కక్షలలో జాతీయకర్మ కరకక్షయొక్కటి. ఇదియే సామాన్యంగాని కక్ష, ఈ కక్షకు చెందిన బ్రాహ్మణ మండలసంఘమువారికి తీర్మాన మొనర్చినారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రాంతభూమి స్వపరిపాలన సమస్యను కార్యమున నిడదగిన సమస్యగా నాలోచింపవలయునట! ప్రాంత స్వపరిపాలన నిచ్చుటకు తగిన కాసరమును త్వరలో ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్ల రాజ్యాంగ సభలోనికి ప్రవేశ పెట్టవలయునట! ఇంతింతయైనా ప్రాంత భూమికి ఆంగ్ల ప్రజాప్రతినిధులు చేయవలసిన మహోపకార మిష్టమున సేవికలను? ఆంగ్ల ప్రజాప్రతి నిధులందరుకాని అనేకులుగాని ఈతీర్మానమును చేయ కున్నను కొందరైనను చేసి యుండుట మిక్కిలిసంతృప్తికరము. నేడుకొందరైనవారు రెండుదో కాగలరు. ఎల్లండి ఆందరును నైపోగలరు. మనయధికార వర్గ మప్రకటించుట యెల్లనిరంకుశత్వమును మాని నిజమగు పౌరసహాధ్యోగులు కాగలరు. ఈమాత్ర ముహూయపుటైనను వీలగు సంతృప్తుకు ఆంగ్లభూమిలో కార్యము సాగింపజాతీయ కర్మకరకక్షకు మనయెడల నింత శ్రద్ధను కలిగించిన అనివి నెంటిమ్యయు సామెత సహాధ్యోగులను నచిరకృతజ్ఞతకు పాత్రులుగదా?

మన కార్యనిర్వాహక సంఘము.

దేశీయ మహాసభకు సంబంధించిన మన రాష్ట్రీయ కాఖవారు ఈ క్రింది తీర్మానము వ్రాసి యున్నారు. శివస్వామి అయ్యరు గారి అధికార కాలమైన వెనుక కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వమునకు అనధికారి నే నియమించవలసినది అది ఈరాజధాని మేలునకు అవసరము. ఈతీర్మానముతో హృదయపూర్వకముగా మే మంగీకరించుచున్నామని ప్రత్యేకము వ్రాయ బనిలేదు, మన కార్యనిర్వాహక సంఘములలో అధికార మైనను ప్రజానిర్వచితమై యుండవలయునని కోరుకాలమున ప్రభుత్వమువారు ఒక్కరినైనను అనధికారిని—నిర్వచితునిగాదు నియమితుని—ప్రసాదింపకుండుట ప్రజాభిప్రాయమును ఆశ్చర్యకరవధంగిని దృఢీకరించుట గాక జేరుకాదు. ఈసంగతిని ప్రభుత్వాధికారులై నను ఎంతటి నిరంకుశాధికార వర్గమునకు చేరిన వారై ననుగమ నింపక యుండజాలరని తలంచుచున్నాము.

వ ర ద లు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున నేర్పరుపబడిన సహాయ నిధి.

ఒక ఆంధ్రపుత్రుడు	రూ 5-0-0
ఆ. జే. సే.	1-0-0
ఆంధ్రదేశాభిమాని	1-0-0
శ్రీ కృష్ణుడు	1-0-0
కో. తైరాగిదాసు	1-0-0
ఒక ఆంధ్రుడు	1-0-0
ఎస్. కో.	1-0-0
కృ	0-8-0
శర్మ	0-8-0

చెన్నపురి బజారు రిపోర్టు

4-వ తేదీ శనివారము నవంబరు 1916.

వియ్యము క్రొత్తవి	రూ. ఆ. 7-4-0
డిటా పాతవి 29 ప.	7-12-0
జొన్నలు 28 ప.	3-8-0
ధనియాలు భారవ 1-కి	48-0-0
నెయ్యి మణుగు 1-కి	15-0
మిర్చి క్రొత్తవి భారవ 1-కి	48-0
డిటా పాతవి	70-0
పొగాకు	220-0
దూది క్రొత్తది మార్చి, వాయిదా	210-0
కందులు బస్తా 58 ప.	11-8
నవ్వులు 11 ప.	8-8
ఉలవలు ప- 48బ 1-కి	6-0
చింతపండు భారవ 1-కి	35-0
పసుపు బా.	70-0
చక్కెర ప. 1-కి	4-4-0
బెల్లము ,, 1-కి	2-8-0
కొబ్బరి ప. 1-కి	6-8-0
పొకలు ప. 1-కి	16-0-0
ఉప్పు బస్తా 46 3-0-0	చిల్లరకు ప 1-కి 0-1-3
తోబు పా 1-కి	3-0-0; 1-6-0; 0-14-0;
నీలియందు ప. 1-కి	130-0-0
నవరములు 1-కి	16-6-6
డిటా	17-8-0
ప్రైంచికాములు	5-0-0
బంగారము	7-2-0
వెండి	89-0-0
గవ్వ మెంటు పత్రములు	83-4-0
సీమ చేరుకెనక బా 1కి	33-0-0

గవర్న మెంటు పత్రములు.

1913-16

నూటికి 4 వడ్డీవి-(1931-36 తీర్పునది)	96 మొదలు 98 వరకు
టర్నికెడిలలోను 4-వడ్డీవి	90 మొదలు 92 వరకు
9 వడ్డీవి	76 మొదలు 77 వరకు
8-వడ్డీవి	65 మొదలు 66 వరకు

నిప్పుపెట్టెలు.

స్విడన్ నేట్టి నిప్పుపెట్టెలు.	
గిరియామార్కు పెట్టెలు గ్రోస్ 1-కి	0-15-0
సింహామార్కు పెట్టెలు గ్రోస్	0-15-0
మేకమార్కు పెట్టెలు	1-4-0

స్థానిక వార్తలు

(0)
జరుగజోవు సంగతులు.
నవంబరు 5 ఆదివారము
చిత్రనభీయ నాటకము (విక్టో. తెలుగు) సాయం. 5 గం.
ప్రజాసేవా నియమములు (ఉ.ప. పచ్చపాపి) సాయం. 5-30 గం.
నవంబరు 17 శుక్రవారము
జలతారు వస్తుప్రదర్శనము.
నవంబరు 21 మంగళవారము.
చె. శాసనసభా సమావేశము. ఉద 11 గం
నవంబరు 29 గురువారము
మ. వి. కాన్వోకేషను సా. 4 1/2 గం.

న్యాయస్థానములు:— మంగళ వారము నాడు మొహరము పండుగ నిమిత్తము మదరాసు న్యాయస్థానము లన్నియు నాదినము మాసివేయబడును.

ఉద్యోగసమాచారములు:— ఎ. ఎం. కె. ట్యూపో ఎ. సి. బగ్ గారు గుంటూరుజిల్లా ఒంగవోలు కాఖకుండి చిత్తూరుజిల్లా మదనపల్లి కాఖకు నియమింపబడిరి.

తపాలా ప్రకటనము:— నవంబరు 7 వ తేదీ మంగళవారము “మోహర మ”ను శుగళల పండుగదిన మగుట చే నాటిదినమున తపాలాక్షీనులుకు సెలవీయబడును. ఆదివారము వలెనే పని జరుపబడును.

కుచేలో పాఖ్యానము, కాలక్షేపము:— రేపు 5 - వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు సాలవీధి (మింటువీధి) నెం. 350 రు. నివాసస్థానమున రాజమన్నార భాగవతులగారిచే కుచేలోపాఖ్యాన హరికథా కాలక్షేప ముచితముగా చేయబడును.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము :— ఈ సెల 5-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు అణ్ణాపిల్లవీధి 97-వ నంబరు ఉపాసన మందిరమున జె. వి. వారాయణగారు ఉపాసనజేసి “భయ దుఃఖముల మరము” ను బోధించెదరు.

హిందూ వాఙ్మయ సాధుము:— ఈ సెల 6 వ తేదీ సోమవారము నాటి సాయంకాలము 4-30 గంటలకు పచ్చపాపికాలేజి జూనియరు ఇంటర్మీడియేటు క్లాసు మందిరమున జరుగగలదు. ఎం. వి. వేంకటేశ్వరఅయ్యరు బి. పి. (ఆనర్సు) గారు “క్రోత్త యుగము; దానియందు హిందూదేశ స్థితినిగూర్చి ముచ్చటించెదరు. ఆరంభము ఎం. పి. ఎల్. ఎల్. బి. గారగ్రాసనాధిపత్యమును వహింతురు.

హైకోర్టు

న్యాయ అబ్దుల్ రహీముగారు
నవంబరు 3 శుక్రవారము.
న్యాయ విశేషము.— పాలకొండ తాలూకా లో జి. సి. సూర్యనారాయణ యనవరతుడు తనవరచేయను తనకు తెలియకనే దొంగతనమున జొరొచ్చినటుల నొకరు కేసును లేగా వ్రేవననే సత్యజిప్టేలుగా రానేరమును నిరవచి సూర్యనారాయణగారికి రూ. 30 ల జరిమానాను విధించిరి. విజయనగరము జాయంటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో నపీలుచేయగా నానేరమును జరిమానాయను గొట్టివేసిరి. అందువై నపీలులో పెనున్నజడ్జిగా రాకేసును హైకోర్టువారి విచారణ కంపురు జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిని విడచి పెట్టుటలో నిచ్చిన కాణములు సరికావనియు, అందుచే ముద్దాయిని విడచి పెట్టవలయు నను యు త్తరువుల రద్దు ప ర చ ప ల యు కరియు కోరెను. న్యాయమూర్తి అబ్దుల్ రహీముగారు కేసును విచారించి, దొరతనమువారు ముద్దాయివై నింద భూయపరచవలయునని కోరినగాని జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారి యభిప్రాయము లోహము ప్రవేశము కలుగ కేసికొనకూడదని తెల్పుచు ముద్దాయిని విడచి పెట్టిరి.

బరోవా మహా సంగ్రామము

గ్రీను సేనల పోకడలు—మరికొన్ని వివరములు

ఇటలీవారి ఘనకార్యములు

శత్రువులు వారి కోటను వదలిపోవుట

సామ్రాజ్య వాసుల నందరిని సేవలలో చేర్చుట.

(రైటరు ఏ జెన్సీ.)

ఇంగ్లండు

బిరుదములు

లండను, నవంబరు 2:—సేనల వైద్యుల నిలువ దళములోని మేజరు క్లిఫ్ డేవిడ్ గారికి సి. ఎం. జి; కెప్టెను అగస్టును విలియమ్స్, కెప్టెను ఆర్థర్ బ్రాను, ఆర్. ఏ. ఎం. సి. గార్లకు డి. ఎస్. ఎస్. బిరుదములను శ్రీ బార్నిచక్రవర్తిగా రాసంగిరి. గార్డెలిగనులో నంటువ్యాధి కలిగినపుడు వీరు క్షాణునియముగ పనిచేసి యీ బహుమతులకు పాత్రులైరి.

ఎథోగారి విషయము.

లండను నవంబరు 2:—పార్లమెంటు ప్రజల సభలో దలికెలు గారు మరల నీ విషయమును చర్చించి ఇండియా కార్యాలయమున ఎథోగా రుండగూడ వనిరి. ఎథోగారికా విషయ మంతయును బాగుగా తెలిసియున్నది. ఆయనను తొలగించుట చాల నష్టకరము. ఆ కార్యాలయమునందలి గ్రంథభాండాగారము దానికి సంబంధించినదిగాదు. మరియు ఎథోగా రచరిత కన్నడును రారు. వాతప్రతులను ఎథోగారికి పంపెదనని చాల్లెసు రాబర్టు గారు సమాధానము చెప్పిరి. మరికొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట విషయము వదలబడినది.

పార్లమెంటు సభ్యుడు

ఖయ్యులో నుంచబడుట.

లండను, నవంబరు 2:—గిన్నె లుఅను పార్లమెంటు సభ్యుడు తనకు విధింపబడిన జుల్యూనా నియతుండి నందున అతనిని ఖయ్యులో నుంచిరి.

ఆంగ్లభూమియందు గోధుమ పంట.

లండను, నవంబరు 2:—1915 వ సంవత్సరమున పండిన గోధుమపంటకంటె 15 లక్షల క్వాంటర్లు తక్కువగా 1916 వ సంవత్సరమున పండునని కృత్సాహాయధికారులు తెలిపిరి.

ఓ వెన్ ఫిలిప్ప కంపెనీ.

మాన్చెస్టరు కంపెనీని దీసికొనుట.

లండను, నవంబరు 2:—ఓ వెన్ ఫిలిప్ప కంపెనీవారు మాన్చెస్టరు కంపెనీని దీసికొనిరి.

ముంచబడిన స్త్రీమరు.

లండను, నవంబరు 2:—“స్ట్రోలోగ్” అను బ్రిటిషు స్త్రీమరు ముంచబడినది.

రోడ్డు ఎన్ట్రీటు బిల్లు

లండను, నవంబరు 2:—ప్రజా ప్రతినిధిసభ ప్రత్యేక సంఘమునందు రోడ్డు ఎన్ట్రీటు బిల్లు ప్రవేశపెట్టెను. ఇందువలన రోడ్డులపై విద్యార్థి వేతనములను ద్రోసి వేసి వానికిగదులు సాగుకు 300 పాను లిచ్చు 12 విద్యార్థి వేతనముల సేర్పాటుచేసి ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునందలి అధికవేతనములవారి కిచ్చుటకు సూచించినది చెప్పబడినది. సామ్రాజ్యములోని వారికిని, సామ్రాజ్యము తెలుపలి వారికినిగూడ ఈయనలయనని కొందలు సూచించిరి. కాని ముందుసామ్రాజ్య ములోనివారి హక్కులనే విచారించి వారికిచ్చెదనని బ్రిటీలు చెప్పిరి. రాబోవు ఋతువున 4 విద్యార్థి వేతనములే నిలిచి యుండును. ఇప్పటికే 50 దరఖాస్తులు వచ్చినవి. లోకములోని వారందఱును విద్యార్థుల కెట్లువెదల అనేకులు ఆశాచిహ్నులు లగుదురు. సామ్రాజ్యములోనివారికే వేతనముల నియమలయు ఆంగ్లముగారు తీర్మానించిరి.

ఆఫ్రికను జాతినుండి సేనను గూర్చుట,

లండను, నవంబరు 2:—ప్రజాప్రతినిధి సభలోని 30 మంది సభ్యులుకూడి సామ్రాజ్యమునందలి జాతులనుండి ముఖ్యముగా ఆఫ్రికను జాతినుండి సేనను గూర్చవలయునని ప్రభుత్వ మువారికి తెలుపవలయునని తీర్మానించిరి.

హిందూదేశము, ఈజిప్టుదేశముల ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడవలయునని వెడ్జివుడ్డుగారు చెప్పిరి.

ఒక మరణము

లండను, నవంబరు 2:—లాంగ్ట్రాక్ ప్రభువు గాయములచే జనిపోయెను. అతని సంస్థానమునకు వారసు లేరు.

ఫ్రాన్సు

శత్రుకందకముల ముట్టడి

లండను, నవంబరు 2:—గ్రేకోరుకు తూర్పున ఒక శత్రుకందకముపై మే మాకస్మికముగాబడి దానిని వశపఱచుకొని ఆరాసు రాష్ట్రమునందు శత్రుకందకములను జయప్రదముగా ముట్టడించితిమని ఈమధ్యాహ్నము సర్ డగ్లస్ హేగ్ గారు ప్రకటించిరి.

హెజాబర్ను అర్రాసురంగము

లండను, నవంబరు 2:—హెజాబర్ను అర్రాసుల యొద్ద జర్మనులు బ్రిటిషు సేనపై గుండ్రను వదలిరి. ఆర్మీంటు రీసుకు పైరుతిని యిప్రెజా కు త్తరమునను బ్రిటిషువారు ఫిరంగులను కాల్చిరి. బ్రిటిషు విమానములు చాల ఫిరంగుల స్థానములపై బాంబులను వేసెనని జనరల్స్ హేగుగారు ప్రకటించిరి.

వాస్కోటను జర్మనులు వదలివేయుట

పారిసు, నవంబరు 2:—పరాసువా రిల్లు ప్రకటించిరి చాలదినములనుండి శత్రుకందకములపై మన అగ్నివర్షులు తీవ్రతను శత్రువులు భరింపజాలక, వారు పదాలియద్ధమును బ్రయత్నింపకయే నిన్నటి మధ్యాహ్నము వాస్కోటను వదలి పోయిరి. కోటయందు అనేక స్థలములనుండి ప్రేలుకాళ్ళును వివదినది. నిన్నటిరాత్రియే మేము గట్టమేమియును లేక ఆ కోటను బ్రవేశించితిమి. వెడ్డును చుట్టునుగల కోటల సుఖస్థితిని మఱు సమహర్చితిమి.

శత్రు విమానములు నేలగుల్బబడుట.

పారిసు, నవంబరు 2:—సోమునదిపై రెండు శత్రు విమానములను, ఆల్సేసు నదీకొ విమానమును నేలగుల్బితిమి.

సెయిలి సెయిలి సేలు యొద్ద పోరు.

పారిసు, నవంబరు 2:—సోముకు త్తరమున పరాసు వారు లెనుబోప్పు సెయిలి సెయిలి సేలులకు మధ్య క్రొత్త ప్రయత్నములనుచేసి చాలస్థలమును 200 మందిని పట్టుకొనిరి. నిన్నటినుండి ఇంతవరకు 20 మంది సైనికోద్యోగులను 716 గురు సైనికులను 12 మర ఫిరంగులను పరాసువారు పట్టుకొనిరి.

లాబాసీ యుద్ధము.

లండను, నవంబరు 2:—లాబాసీ యొద్ద యుద్ధ తీవ్రత యెక్కువగుటకు ఉత్తర ఫ్రాన్సు రంగమునుండి యొక్కరు వర్ణించుచు “డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్” పత్రికకు వ్రాసిరి.

రుస్సా

కార్యేతియను కనుమల యుద్ధము.

బుఖారెస్టు, నవంబరు 2:—కార్యేతియను కనుమలందు మంచును వర్షమును యుద్ధమున కాటంకము నిచ్చినవి.

రష్యుల యుద్ధనౌక

గనికి దగులుట.

స్టాక్ హోం, నవంబరు 2:—“సెబాస్టోపోల్” అను రష్యును యుద్ధనౌక ఒక గనికిదగిలి చాలవోట్ల పాడయ్యెనని “డెన్ బ్యాడ్” పత్రిక వ్రాసినది. హెల్సింగ్ ఫోర్సు ప్రాంతమున జర్మను సముద్రాంతగములు గతవారమునందు గనపడిను. అవి స్విబోర్గనుదాటి వచ్చినవి.

రష్యా రంగము.

లండను, నవంబరు 2:—మిస్మిజలో అడవి యందు కొంతదూరము వెనుకకు పోతిమని రష్యులు ఒప్పుకొనిరి. ఆక్రడ శత్రుముట్టడు లన్నియు వ్యర్థ మొనర్ప బడినవి.

తురుష్కు లోడుట

వెట్రొగ్రదు, నవంబరు 1:—విట్రోనిజు ప్రాంతము నను దానికి దక్షిణమునను శత్రువులు స్థాకడుకు ఏడవప్రక్క నొకస్థానమును వశపరచుకొనిరి. శత్రుప్రాంతమున కొండల మీద నొక రక్షితస్థానమునుండి రష్యావారు తురుష్కులను తరిమిరి. జుయలకనుమలో మేమింకను శత్రువులను తరుముచున్నాము. డోబ్రుజాలో విశేషములేదని రష్యావారు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ

5000 మంది ఆస్ట్రియనులను ఇటలీ వారు పట్టుకొనుట

రోము, నవంబరు 2:—గోరిజియాకు తూర్పున ఆస్ట్రియావారిస్థానములు వర్షవరకపు పొడుగుమెట్టల శిఖరములపై నున్నవి. అచట అడవులును రక్షణ ఏర్పాటులును హెచ్చుగానున్నవి. నడుమనడుమ సభాతములగు నెలవీళ్లున్నవి. బోల. శిథిలగ్రామములును ప్రహరీగోడలు నుగలవు. కాన్స్టాంకమున ప్రధానస్థానము ఇటలీవారి వశమైనది. ఒక వందమీదుగా వారు బలసిన అడవిలో 2 కిలో మీటరులు ముందుకు వెళ్లిరి. 5000 మందిని పట్టుకొనిరి. శత్రువులలో చాలమందిని హతముచేసిరి. 21 వ ఆస్ట్రియా సేన కూపు మాసిపోయినది. అసేనలోని సైనికోద్యోగులను 1500 మంది సైనికులును ఇటలీవారి వశమైరి.

ఇటలీవారి విజయము.

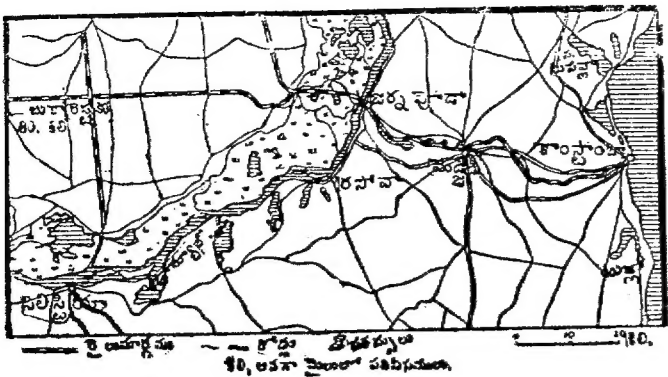
లండను, నవంబరు 2:—ఇటలీవారిట్లు ప్రకటించిరి:—11 వ పటాలముపై శత్రు సేనల ఎంతభారముగా ప్రతియుద్ధములు సలిపినను ఆపటాలమువారు వెలికికెబాల్ అను స్థలమునకు దూర్పునగల శత్రుస్థానములను వెసింకా కొండను వశపఱచుకొనిరి. అపాసియా స్టెల్టాపైనే విజాకోడ్డుకు పశ్చిమము పైపుకు మన పంక్తిని ముందుకు తీర్చి 3498 మంది ఖైదీలను రెండు కొండఫిరంగులను, అనేక మరఫిరంగులను, ముందు గుండు సాగుగులను పట్టుకొంటిమి. కైడిలలో 118 మంది సైనికోద్యోగులు.

సరిహద్దు పోరాటము

లండను నవంబరు 2:—ఇటలీవారి ప్రకటనము - గోరిజియా ప్రాంతమున మేము శత్రువులను తలపడి సోదరుకు తూర్పున నున్న టివోలిసాకు మొరాకో మెట్టల తూర్పు మంపులలోని కందకముల నాక్రమించితిమి. కాన్స్టాంకమున పెఫి నా కొండకు ప్రాగు త్తరమున 16 వ సేన వోడెడు గుట్టలను వశపరచుకొని నెగటికి తూర్పున నొక కిలోమీటరు ముందుకు పోయెను. లాకస్టాజ్ విజాకోడ్డున శత్రువులు తలపడినను అప్రోవియా స్టెల్టాకు దక్షిణమున చాల స్థానములను మే మాక్రమించితిమి. 132 మంది సైనికోద్యోగులను 341 మంది సైనికులను 6 ఫిరంగులను చాల మరఫిరంగులను మేము పట్టుకొంటిమి. విప్పేలోయలో శత్రు శిబిరములపైని మా విమానములు 2 టన్నుల బాంబులను వేసెను.

ఇటలీ విమానపు సాహసము

రోమ్, నవంబరు 2:—ఇటలీవారి విమాన మొకటి సాన్ ఫిల్టోవద్దను వెలిసికో అఖాతమునందును శత్రుస్థానములపైను, నావలమీదను 17 బాంబులు వేసి, శత్రుఫిరంగులు ఎంత భారముగా అగ్నిని వర్షించుచున్నను, సురక్షితముగా తిరిగివచ్చినది.

డాన్యూబురంగము—జర్నీ ప్రాధానం తెన.

బాల్కను

గ్రీసు సేనలు.

లండను, నవంబరు 1:—పెనిజలగు గారి సేన లాక్రమించిన ఎకాటరేనీ సలోనికాకు సైబులిని 4 మైళ్లలోనున్నది. ఏథెన్స్ దొరతనమువా రచటికి సేనలను స్థిరంగులను పంపిరి. పెనిజలగుగారిసేనలు ఎకాటరేనీని నిర్మి కోధముగ నాక్రమించినది. కాని దారిలో జీవిమాను వంతెనయొద్ద కావలియున్న ఎవజో ను సైనికులతో స్వల్ప యుద్ధము జరిగినదని ఏథెన్సునుండి డేయిలీ క్రానికలు పత్రికకు తంతివార్త వచ్చినది.

గ్రీసునావలు

ఏథెన్సు, నవంబరు 2:—“ఏంకెల్లికి కిలీషియా అను గ్రీసుస్టీమరులు గనికి తగిలి యో టార్పెడోతో కొట్టబడియో ముంచబడినదని విచారణవలన తెలియవచ్చినదని ఎడ్మిరల్ టార్పెట్ గారు ప్రకటించిరి.

మాట్టేరియా సితి.

లండను, నవంబరు 3:—టామేనియను లిట్టు ప్రకటించిరి. మాట్టేరియా సరిహద్దునకును ప్రేడికో కనుమకును నడమను మార్పులులేవు. ప్రహారీవాలోయ యందు దినమంతయు యుద్ధములో శత్రు ప్రయత్నము లన్నియు భగ్న మొనర్పబడినవి. టోర్జుబుగ్గుకు దక్షిణమున నున్న డ్రగ్లై నీలియొద్ద శత్రుప్రతియుద్ధము లన్నియు వ్యర్థములైనవి. వల్లగ్రాను కనుమకు పల్చిము మన శత్రువులను జయప్రదముగా వెంబడించు చున్నారు. యుద్ధోపకరణము లనేకములు పట్టుపడినవి.

స్పానియారుంగము.

లండను, నవంబరు 3:—సెలోనికానుండి పరాసు వా రిట్లు తెలిపిరి. స్పానియారు ఎడమ గట్టువైపున్న ఆలిస్టా అను గ్రామమునై బ్రిటిషువారు అగ్నివర్షమును గురిపించిరి.

హాలండు

ఉల్ముటు నౌక.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 2:—ఈనౌక హాలండువారిది. నిన్ను నిది హుక్కునుండి బయలుదేరగా నౌక జన్మము జలంతర్గామి దానినాపి జర్మను నావికులను దానినై నెక్కించి తీసికొనిపోవుచుండెను. సేనాదయమున నౌక బ్రిటిషు యుద్ధ నౌక వచ్చి దానినాపెను. అంతట నౌకలోని జర్మనులు దాని యందు రెండుభాంబులనుంచి పారిపోవోగా బ్రిటిషువారు వారి నందరిని పట్టుకొనిరి. మెక్కుజర్మను టార్పెడో నౌకలు మొదట దీనిని నిలువరించెననియు సంతోషం కొన్ని బ్రిటిషు క్రూసురులుగా జర్మనునౌకలు ఉల్ముటునుంచు బాంబులనుంచి పారిపోయినవనియు మరియొక కథనము. ఈనౌకలోని వారు బ్రిటిషు డిస్ట్రాయరునందో మాగునౌకయందో కలరు అని హాలువాల్కు పత్రిక వ్రాసినది.

జీకీకలివార్త

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 3:—ఉల్ముటు నౌకను హుక్కురేవునకు చేర్చిరి. కాని అది అచట తిరుగబడినది. సరుకులు కొట్టుకొని పోవుచున్నదని హోడ్లెస్ బాబ్బపత్రిక వ్రాసినది.

నౌక దళము వారి ప్రకటనము.

ఈ నెల 1-వ తేదీని జర్మనులు మరల ఉల్ముటు నౌకను నూన్స్టాందరు యొద్ద పట్టుకొని దానిని జీబజీకి తీసికొని పోవుచుండిరి. 2 వ తేదీ వేరువను బ్రిటిషు సేన నౌకలు దాని వారిని తలపడెను. ఆ నౌకలోనున్న జర్మనులను 9 గురు వారి యుద్ధోగియు పట్టుబడిరి. ఉల్ముటు నౌకను బ్రిటిషు నౌకలలో నొకటి లాగుకొనిపోయెను. 5 జర్మను యుద్ధ నౌక లివుడవటికి రాగా బ్రిటిషు నౌకలు వానితో పోరి తరిమెను. 5 గంటల సేపు బ్రిటిషునౌకలు హాలండు నౌకను లాగి హుక్కుకు 6 మైళ్ళ దూరమున హాలండు నౌకకు వశపరచెను.

నార్వే

నార్వే జర్మనీ ఒడంబడిక.

ఓస్లో, నవంబరు 2:—జర్మనులు నార్వేవారి నౌకలను ములంబండుట కారెండు దేశములవారికిని యొడంబడిక జరుగునని వదంతులు కలుగుటచే నౌకా సంఘముల వాటాల భర నిన్న చాల నెరిగినదని క్రిస్టియానియా తంతివార్త తెలుపుచున్నది.

కాంగ్ డాగ్ నౌకను ముంచుట.

ట్రాంసాక్, నవంబరు 3:—“కాంగ్ డాగ్” అను నార్వేవారిస్టీమరు నార్వేసముద్రతీర ప్రాంతములందే ముంచబడినదని తెలియుచున్నది.

గ్రీసు

గ్రీసు స్టీమరు

ముంచబడుట.

లండను, నవంబరు 2:—“కికీడేయా” అను గ్రీసుకుస్టీమరు ముంచబడినది.

మెసపొటేనియా

మెసపొటేనియా వార్తలు

సింలా, నవంబరు 3:—మెసపొటేనియా నుండి ఈక్రింది తంతివార్త వచ్చినది.

మెసపొటేనియా, నవంబరు 2:—మన వైమానికులలో నౌకను ఘోరముగా అనుష్ఠానమువద్ద నిర్మదించినము తురుష్క విమానశాలవై నెగురుచు ఆల్బుట్రాన్ విమానమునై బాంబులు నేసి దానికి విపరీతనష్టము గలిగించెను.

ఆఫ్రికా

ఆఫ్రికాయందు బ్రిటిషు ఖయిదీలు

లండను, నవంబరు 2:—బ్రిటిషువారు టెబోరా ప్రదేశించి వచ్చుచు అక్కడ 100 మంది బ్రిటిషుఖయిదీ లుండిననియు, వీరిలో ననేకులు రెండుసంవత్సరములు గా నిర్బంధవాసమున నుంచబడిననియు, వారిస్థితి అతి హీనముగా నుండెననియు, వారిలో కొందఱు మరణించి రనియు దక్షిణాఫ్రికా యందలి ఉల్టులందఱ్ ఆను పురము నుండి ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాలో నిర్బంధనైనిక సేవ.

హాబర్ట్, (ట్రాస్మానియా) నవంబరు 2:—నిర్బంధనైనిక శాసనము కావలెననుచున్న కార్మికనాయకుడగు ఎల్లెగారిని కార్మికపక్షము నా రాపదవినుండి తొలగించిరి.

ఆస్ట్రేలియా యందు నిర్బంధనైనిక సేవ.

మెల్బోర్న్, నవంబరు 2:—నిర్బంధనైనిక సేవార్య నమునకు ప్రతిపక్షులు 80,800 మంది. ఒకవారములోగా కట్టకడపటి సంఖ్య తెలియును. హ్యూగ్సునుంత్రిగారు న్యూసౌత్ నేట్సునుండి తిరిగివచ్చిరి. వారు స్థితిగతులను చర్చించుట కంగీకరింపలేదు. బహుశః పార్లమెంటువద్ద త్వరలో సమావేశమగునని వారు చెప్పిరి.

జర్మనీ

జర్మను సేనలకు త్షుద్వాధ.

బుఖారెస్టు, నవంబరు 3:—భోజన సామగ్రి రాకున్నందున కార్మేతియను కనుమలందలి జర్మనులు ఆకలి చిచ్చుచే మ్రగ్గిపోవుచున్నారు.

క్రొత్త సేనలను నిర్వహించుటకు విపుల ప్రయత్నము

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 2:—సుగల సేనను నిర్వహించుటకు జర్మనులు ప్రతి ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని ప్రతిపురుషుడును ప్రతిస్త్రీయును దొరతనమువారి ఆజ్ఞావగులుగ నుండ వలసియుండును. సైనికవయః సరిమితిగూడ హెచ్చింపబడును. సేనా సమావేశమునకు ఎవరైన గ్రహురగారికి సర్వాధికార మియ్యబడును. టార్పెడోవాగురు చెప్పిన ప్రకారము స్త్రీలను పురుషుల నందరిని ప్రభుత్వాధికారము క్రింద నుంచుట యిపుడు జరుగు ననుటకు సూచనలు కలవని ప్రాంతప్రజయటంగు పత్రిక వ్రాసినది.

జర్మను రాజ్యాంగ సభ.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 2:—హానికులని తోచిన వారిని ముందుగ నిర్బంధమున నుంచుట యను విషయము చర్చింపబడినది. ఛాన్సెలర్ కారెంకి సంగము కలుగుననితోచినపుడు మాత్రమే అట్టిచర్య యుక్తము; అను తీర్మాన మొనెందింపబడినది. మాతృభూమిలోని ప్రజాశక్తిని దొరతనము వారు కలవర పరుపరాదను విషయములు చేయు లండను రాజ్యాంగ సభ వారితో నేకీభవించి యున్నారు. దీనిని గురించిన కానరము జనవరి నెలలో సభా సమావేశము జరిగినపుడా మొందింపబడవలసి యున్నదని యొకరు దొరతనమువారిని హెచ్చరించిరి. అట్టికానర ముపసాదించబడును. ఇదివర కిట్లు నిర్బంధింపబడినవారి సంఖ్యను తెలుపుటకు సేనాధిపతి కోర్టుదెనని దొరతనమువారి పక్షమున కర్నలు ప్రేమియెగు గారు తోచుచున్నారు.

జననమరణముల లెక్కలు

జర్మనులు నుజుల తమారుచేయుట

ఆంస్ట్రామ్, నవంబరు 3:—యుద్ధమునందచ్చమున జర్మనులు జననమరణముల లెక్కలనునుజులతయారు చేయవలయునని జర్మను రాజకీయసంఘమువా రాజ్యాపించిరిని తెలియుచున్నది. ఈ లెక్కలనుండి క్రొత్తపటాలముల లెక్కలను జేయుదురు.

జర్మను సేన

లండను, నవంబరు 2:—6 వ జర్మను సేన వెలెన్షిసి నుండి టోర్నేకు పంపబడినదనియు వెలెన్షిసివద్ద 5600 మంది మాత్రమే కల రనియు ప్రాన్సు ఉత్తరభాగమునుండి యొకరు “మాన్సింగుపోట్టు” పత్రికకు వ్రాసిరి.

ఒక వీక్షణీయుడు.

జీవ్రగ్ నం దు:వంట.

లండను, నవంబరు 2:—బాగుగా దెబ్బలు తగిలిన ఒక వీక్షణీయుడు జీవ్రగ్ రేవునం దున్నదనియు, దానియందలి నావికు లింకొక నౌకలోనికి మార్చబడి రనియు సెంట్రల్ న్యూసు వార్తాసంఘమున కొక విశేషము వ్రాసెను.

అమెరికా

మె రీ నా నౌక

వాషింగ్టను, నవంబరు 2:—“మెరీనా” అను నౌక నుండి దిగివచ్చినవారియొద్ద తీసికొనిన సాక్ష్యములను బట్టి జర్మను లానాకకు ఉపద్రవముచరయును నుందుగా జేయలేదని క్లీన్సుటన్ నుండి తంతివార్త వచ్చినది.

అమెరికను అధ్యక్షుడవది ఎన్నికలు

వాషింగ్టను, నవంబరు 2:—కట్టకడపటి ఎన్నికల యందు విల్సనుగారికి 197 వోట్లును. హ్యూగ్సుగారికి 192 వోట్లును వచ్చునని తెలియుచున్నది. అనుమానాస్పదములైన న్యూయార్కు, న్యూజర్సీ గాన్సోలో ఇద్దఱును విశేషశ్రమ తీసికొని వోట్లకొరకు ప్రయత్నములు జరుపుచున్నారు. విజయము నొందుటకు 2166 వోట్లు కావలయును.

స్త్రీలు ఎన్నికలలో పాల్గొనుట.

న్యూయార్కు, నవంబరు 2:—న్యూయార్కునందును సముద్రాంతర్గామి నుజుల ఆమెరీకాకు వచ్చుటయును, “మెరీనా” నౌక ముంచబడుటయును ఎన్నకును అత్యుత్తేజము. క్రొత్తవిషయ మొకటి ప్రజల హృదయముల నాకర్షించినది. 40 లక్షల స్త్రీలును ఎన్నికలలో పాల్గొనుట కధికారము గలిగియుండిరి. పనివారల స్త్రీలు విల్సనుగారి పక్షమునను నున్న తరగతివారు న్యాయమూర్తి హ్యూగ్సుగారి పక్షమునను వోట్లనియ నొందుండిరి. హ్యూగ్సుగారు వోట్ల దుట్టుటకు స్త్రీలకును స్వాతంత్ర్యము కలవని వాదించుచున్నారు.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా విలేఖకుల వద్దనుండి)

సింలా

వైగువలని మరణములు

అక్టోబరు 28 వ తేదీతో సంతుగు వారమునందు హిందూదేశమునందు 5568 మందికి వైగువ్యాధిసోకి వారిలో 4580 మంది మరణించిరి. చెన్న పురియందు 303 మరణములు.

హిందూదేశ సైన్యాధిపతి

సింలా, నవంబరు 3:- హిందూదేశ సర్వసాధికారిగా ఈ నెల 9-వ తేదీని సింలా తేరుదురు.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంత్రీవార్త.

సింలా, నవంబరు 3:- ఈ నెల 1 వ తేదీగల తంత్రీ వార్తను ఇండియా మంత్రిగారు పంపిరి.

ఆంగ్ల-పరగాను-ఇటలీ, రంగములలో విశేషములు లేవు. రష్యాదేశము.

లబ్కుకు వైగువలని కొన్ని మొదటి వరుస కందకము లను రష్యాదేశ రాక్రమించిరి. 7 లక్షియాలో విజ్ఞానీక దక్షిణమున శత్రువులు చాలసాయలు తలపడి యోడిరి.

రుషియా దేశము.

పశ్చిమభాగమున కొంద్ర తీరముగ జరుగుచున్నది గాని క్లిష్టములతో ముప్పులేదు. బ్రాస్విల్వోవియా సరిహద్దు లోపల బ్రాస్కోవ్ ఆస్ట్రేయముననున్న రోజియా కొండను రుషియా వా రాక్రమించుకొనగలిగిరి. వెడెలు, బోర్జబర్గ కనుమలలో శత్రువులు తలపడి యోడిరి. జోబ్రుగారంగమున ముప్పులేదు సలూసికారంగమున కాలమానము ప్రతికూలము.

జిందు దర్బారు.

జిందుదర్బారువారు 800 మందిసైనికులను మొగహాట్ మియాయందు పనిచేయుట కిచ్చిరి. నేనల సేర్పాటుచేయు సం దర్శమునకు నవాబరాజుగారు 22,150 రూ॥ లు విరాళ మొసంగిరి.

దక్షిణహిందూస్థానము

కృష్ణవరదలు

దెబవాడ, నవంబరు 4:- వరద 14 అడుగులకు తగ్గి నది. వరదనానైన ప్రదేశమునుండి కాపాడి వేలకొలది ప్రజ లను పీతానగరమునకు తీసికొనివచ్చిరి. వర్షపరితముగ నుండు టచే ప్రగాఢ కర్షణరముగ నున్నది. అనేకవేలమంది ప్రజలకును పశువులకును తిండిలేకుండ నున్నది. నష్టమెంత కల్పింపజగ నిర్ధారణగ తెలియదు. దెబవాడ నేవక సంఘమువారు చాల శ్రద్ధగా పని ప్రారంభించిరి. 60 మంది ఐచ్చిక సేవకులు నవరవచ్చిన ప్రాంతముల కేరి. నాయకు లందరను బియ్య మును సంగ్రహించుచు గా సమకూర్చుచున్నారు. గత రాత్రి 8 గంటలు తిరిగి 700 లు సంపాదించిరి. విద్యాధి లైచ్చిక సేవకులుగ చేరి ఇండియాలోని లిరిగోగు చేయుచున్నారు. అనేక వేల మంది కర్షణరముగ సహాయము జరుగవలసియున్నది. సహాయ సంఘమునకు కోకాశక్తులగు కాతా నూర్యనారా యణరావుగారిచేత కి.రాశీమలను పంపగోరువారు పంప ప్రార్థకులు.

తాలూకాదారుపైని లంచపుకేసు

హైదరాబాదు, నవంబరు 3:- మంజులలో వెనుక మొదటి తాలూకాదారుగా మండిన రహమద్ మిఖసాగారిపైని తేబడిన లంచపుకేసును విచారించుటకు సైబాముగా కోక సంఘము నేర్పరచిరి. ఈ సంఘమునకు సుబేదారు నవాబు బస్తాజంగు బహదరుగా వ్యవహరించు. హైకోర్టు జడ్జి పైను మాన్యేను బిల్గ్రామీ బాయంటు రివిన్యూ క్రమికి సాదతుఖాను గార్లు సభ్యులు.

హైదరాబాదులో మొహరం యోగింపు.

హైదరాబాదు, నవంబరు 3:- నిన్న నిరుపద్రకముగ జరిగిన యోగింపు సమాజ వైభవముతో జరుప బడినది. హైదరాబాద్ కోకవార్ధము కిరంగులు తాలూకాదారు, రిజిడెం టు గారును, వారిభార్యయు సైబాముగారియొద్ద నుండిరి. ఇతర పాక్షిక్త ప్రేక్షకులు చాలనుండి వచ్చిరి. వారికి ప్రత్యేకపు దిర్గాలులు చేయబడినవి.

వైగు.

హైదరాబాదు, నవంబరు 3:- 1911-12 న వచ్చిన వైగున మొదటి 109 రోజులలో 1902 మందికి వ్యాధి సోకి నది. ఈ సంవత్సరము 109 రోజులలో 700 మందికి మాత్ర మే వ్యాధి సోకినది. ఆ సంవత్సరమున వ్యాధి నవంబరులో నారంభించినది. ఈ సంవత్సరము ఆగస్టు నెలలోనే ప్రారంభ మైనది. ఆ సంవత్సరము వ్యాధిసోకిన వారి సంఖ్య దినమునకు 51 కంటే నెప్పుడును హెచ్చలేదు. ఫిబ్రవరిలో దినమునకు 20 మందికి మాత్రమే సోకినది. మార్చి నెలలో ఈ సంఖ్య చాల తగ్గినది. ఏప్రిలు నెలలో వ్యాధి పూర్తిగా అంతరించినది.

బొంబాయి

జిన్నాగారి కేసు

పూనా, నవంబరు 2:- జిన్నాగారి కేసుసందర్భమున క్రాసుపరీక్ష పూర్తియైన వెనుక తెందుపక్షముల న్యాయవాదు లును తమ తమ వాదములను బెలిపిరి. జిన్నాగా రాకేసం దయ అబద్ధమనియు, అన్యాయముగా తేబడినదనియు తెప్పిరి. బిన్నింగుగారును కోంతనడి చర్చించిరి. విచారణ ముగింప బడినది.

యధ విరాళములు.

కర్ణాటకవారులలోని 6 వ తరగతితాలూకాదారు మతేక డెయ్ ఖరిజిగారు ఒక మోటరుబండి కొనుటకు 8500 రూ॥ లను, యధ్యక్షయములకు 300 రూ॥ లను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి కొసంగిరి. ఇవికృతజ్ఞతతోనందు కొనబడినవి. సీతామక రాజుగారు యధ్యక్షయముల కొరకు 10 వేలరూపాయల విరాళ మొసంగిరి. ఈవిరాళములను అంగీకరింప బడినవి.

బంగాళము

ఒకపులి బోనునుండి విరుచుకొని వచ్చుట

కలకత్తా, నవంబరు 4:- నిన్నటిదినము మైసూరు మహా రాజుగారు కలకత్తా జంతుప్రదర్శనాలయమున కొసంగిన ఒక పులిని మద్రాసు మెయిలుబండిలో పంపుచుండిరి. దీనితో బాటు ఇంకొక బోనులో "లామా" యను ఇంకొక జాతి జంతువును పంపబడుచుండెను. బండి హార్వార్డువనుకు వచ్చిన పిదప పులి ఆకస్మికముగా తనబోను విరుచుకొని "లామా" పై బడి దానిని దివివేసెను. రైలుబండిచెక్రలను మెల్లగా రంప ముతో గోసి పులినిపట్టి చుట్టల బోనులో బెట్టిరి.

పంజాబు

"కినెక్" అను ఉర్దూ దినపత్రిక

లాహోరు, నవంబరు 3:- "కినెక్" అను ఉర్దూ దిన పత్రికా కార్యాలయమును పోలీసువారుమాచి మాల్వీఅబ్దుల్ హై అను సహాయ సంపాదకుని బంధించిరిని నిన్న తెలుపబడి నది. ఈ నిబంధనము హిందూదేశ గత్యుత్సాహముక్రింద చేయ బడినదని చెప్పబడుచున్నది.

గాధరు సంఘము

లాహోరు, నవంబరు 3:- రెండవలాహోరు కుట్ర కేసు ముగిసినపిమ్మట గాధరు పత్రికకు చేరినవారని మరొకరింద 6వ పట్టుకొనిరి. ప్రత్యేక న్యాయస్థానమువారు ఈ నెల 8 వ తేదీమొదల లివిచారణ ప్రారంభించెదరు. ముద్దాయిలు 16 గురు. పిరిలోకొందరి నిదవరకు సింగపూరులో నిర్బంధవాస మున నుంచి యిప్పుడు హిందూదేశమునకు పంపిరి.

ఫైదీలు పారిపోవుట.

లాహోరు, నవంబరు 3:- 1915 లో బండిపోటు నేర మునకు క్షింపబడినవారు డ్వియనా, దలీపుసింగు, బూటా అనువారు ముగ్గురు కొన్ని కోజులక్రమము జరిందరు జయిలు నుండి పారిపోయిరి. వారినుంధిని కొట్టుగోడ క్రింద నొకకన్న ము కపటపడినది. దానిలోనుండి వారు జయిలు ఆవరణములోనికి పోయియుండురు; గాని అటనుండి బయట కెటులపోయిందో తెలియలేదు. ఇంతవరకు వారియుదంత మేమియును తెలియ లేదు.

లాహోరు కుట్ర కేసు

లాహోరు, నవంబరు 4:- ఈకేసు విచారణ లాహో రు సెంట్రలు జయిలు ఆవరణలో ఈనెల 8 వ తేదీని ప్రారంభ మగును. ముద్దాయిలు 15 మంది. క్రిస్తమసు సెలవులవరకును విచారణ జరుగవచ్చును. న్యాయాధిపతుల వివరము లింకకు తెలియలేదు.

సంయుక్త రాష్ట్రము

కొయినా పంట.

అలహాబాదు, నవంబరు 3:- కొయినా సేద్యమును చాల హెచ్చించుటకు ఇండియా దొరతనమువా రాలోచించు చున్నారు.

చిత్ర నిరూపము.

కాశీ, నవంబరు 4:- సెంట్రలు హిందూ కళాశాల లో ఎఫ్. ఎ. బానియరులో చదువుచున్న రామబుషిశర్మ యను విద్యార్థికి పరీక్షలో ఫిజిక్సు ప్రశ్న పత్రమున నొక మార్కు గూఢ రాతేదు. అందువలనను తక్కిన విద్యార్థులు పరిహాసించుటవలనను అతనికి మతి చలించినది. అతని నిపు డింటిలో నిర్బంధించిరి. పరీక్ష పాసగుటకు పుస్తకములను చ దివెదను; తెండని అతడు పిచ్చి కేకలు చేయుచుండు నని తెలి యుచున్నది.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

కాశీ, నవంబరు 4:- మంగళవారమునాడు విశ్వవిద్యాలయసభ జరుగనున్నదిగాన సభ్య నియోజనము చేయుటలో సెంట్రలు హిందూ కళాశాలలో చదివి పట్టములను బడసిన వారిలో నుండి అధ్యయన సగముమంది సభ్యులైన నియో జింపవలెనని వారు విజ్ఞప్తిని పంపెదరని తెలియుచున్నది.

ధిల్లీ

స్వదేశ సంస్థానాధీశుల సమావేశము.

ధిల్లీ, నవంబరు 4:- స్వదేశ సంస్థానాధీశుల సమావేశ మునందు ఈక్రింది విషయములు చర్చింపబడినవి:- స్వదేశ సం స్థానాధీశులను పట్టభద్రులను జేయు నుత్సవములు (2) బ్రిటిషు ఇండియాలో నైసమ సంస్థానములలో నైసమ దివానా కొర్రువారు తమ ప్రదేశపరిమితికి దాటిన స్థలములందుండు అస్తుల సందర్భ ములను పరిష్కరించుటలో చిక్కులు (3) ధిల్లీయందు సంస్థా నాధీశుల ఉన్నతకళాశాల నిర్మాణము (4) సంస్థానపు వార సుడు మైనరుగా నున్న వ్యక్తుల అతని సంస్థానమున పాలనాక్ర మము. 5. సంస్థానాధీశుల పిల్లల విద్యావిషయము. 6. బ్రిటిషు ఇండియానుండి సంస్థానములకు గాని సంస్థానములనుండి బ్రిటిషు ఇండియాకు గాని పంపబడిన మోటరు బండ విషయములు 7. రైలువేవముల కొరకు క్వాలిటీలను ద్రవ్యుటకు తీసికొనిన భూములకిచ్చు కంపెనీ సేవము. 8. పారిశ్రామిక సహాయము.

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ.

మాకోక రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:- కాకినాడ మ్యూనిసిపలు పట్టణము మొదటివార్డు మెంబర్లు ఖాళీలు రెండింటికి ముగ్గురు దరఖాస్తుచేసిరి. వారిలో హైకోర్టునకిలు లక్ష్మ రాజు సుబ్బరావుగారు, వర్తకులు పురము చిన వెంకట నారాయణగారు నెమ్మ కొనబడిరి. ఓడిపోయిన దరఖాస్తుదా రుడు పులిపాక రామయ్య పంతులుగారు. ఆక్షేపణ అర్జీదాఖ లుచేసి, లక్ష్మరాజు సుబ్బరావుగారికి ప్రత్యేకము 27 వోట్లు ఎక్కటి సమ్మతులు వచ్చిందను అది మోసమని, సుబ్బరా వుగారి ఎన్నిక రద్దవరచరలసినదని గోరిరి. హైకోర్టువారు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిద్వారా యీ పిటిషనును విచారణ చే యించి, ఒక్కటికన్న నెమ్మగ ఖాళీలున్న వ్యక్తుల వోట్లు ఒ క్కవోటును మాత్రమేకాట్టచేయుటలో మోసము కాని యక్రమముకాని లేదని కలెక్టరుగారు నిర్ణయించి రామయ్య పంతులుగారి అర్జీని కొట్టివేసిరి. కావున సుబ్బరావుగారి ఎన్ని క ఖాయపడినది. రామయ్య పంతులుగారి తిరపున విచారణ చేయబడిన సాక్షులలో నొకగు ము బులుసు సాంబమూర్తి గారు తమ వాక్కులమున నొక వింతవిషయము చెప్పిరి. ఈ పట్టణమున మరారాశీ దివాకొబహద్దరు దురుశేటి కేవగిరి రావు పంతులుగారు, ములుకుట్ల అయ్యతరామయ్యగారు, బుర్రా నూర్యప్రకాశరావుగారు, రావుబహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాయకుగారు, నాళేము పద్మనాభ ముగా, కొక కూటమిగచేరి సుబ్బయ్య, తిరుణయస్సులు నగు వారు కవున్నిలలోనికి బ్రవేశింపకుండుటకు వలయు మార్గ ము నాలోచించురని చెప్పిరి. ఓడిపోయిన రామయ్యపంతులు గారు దివాకొబహద్దరు దురుశేటి కేవగిరిరావు పంతులుగారి యల్లున కన్న గారు.

THE GREAT WAR.

Further Details of Grecian Movements.

Italy's Important Achievement.

FORT VAUX EVACUATED BY THE ENEMY.

Recruitment of the Races of the Empire.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

The Question of Mr. Ethes' Appointment in the India Office.

LONDON, November 3. In the House of Commons Mr. Dalziel drew attention to the case of Professor Ethes and strongly denounced the retention of a potential spy. Mr. Charles Roberts again explained the circumstances. Mr. Ethes, he said, was a septuagenarian, and the India Office would be sorry to lose the patient labours of such a scholar, who had all the threads of the work on which he was engaged in his hands. The India Office library was not a part of the India Office, but Mr. Ethes did not come even to the library. Manuscripts were sent to him. After further discussion the matter was dropped.

Recapture of the "Oldambi".

The Admiralty announces that the Dutch steamer "Oldambi" was captured by the enemy last night near Noddbinder lightship, and a prize crew were taking the ship to Zeebrugge, when at about daylight on the 2nd instant, some of our light scouting craft overtook them. The prize crew, consisting of officers and nine men, was overtaken and made prisoners. The ship was taken in tow by one of our vessels. Five German destroyers arrived on the scene presumably to escort the prize to port. They were engaged and immediately put to flight. The "Oldambi" was towed for five hours till six miles from the Hook of Holland when a Dutch tug took charge of her.

Army Surgeons Reserve P. S. O.

LONDON, November 3. The King has conferred the C. M. G. upon Major Phillip Davy and D. S. M. upon Captains Augustus Williams, and Arthur Brown, B. A. M. C. for their services in connection with the epidemic at Gardelegen.

The Rhodes Estate Bill.

Important Announcement.

LONDON, November 3. Before the Committee of Commons on Rhodes Estate Bill the counsel explained that the trustees proposed to abolish German scholarships and establish instead twelve scholarships of three hundred sterling yearly each tenable by students from Colonies, Dependencies or places within the Empire. He referred to Lord Hugh Cecil's suggestion which the House had adopted that scholarships should be available to persons without as well as within the Empire, but said that the trustees felt that the Empire should have first claim. Milner who was one of the trustees hoped that new scholarships would be going concern. Next autumn there would be only four scholarships annually. The trustees had already fifty applications from educational bodies and it would only cause disappointment if all world was invited to apply. The Committee decided to accept the view that scholarships were needed within the Empire and the Bill accordingly reported without amendment.

Recruitment of African Race.

LONDON, November 3. Meeting of thirty members of the House of Commons passed a resolution calling on Government to take immediate steps to recruit for the army races of the Empire particularly the African. Wedgwood urged that Indian and Egyptian Governments ought to be pleased to co-operate.

An M. P. Imprisoned.

LONDON, November 3. Mr. Ginnell M. P. has been sent to prison in default of paying fine for his recent offence.

Greek Steamer Sunk.

LONDON, November 3. Greek steamer "Kikilisia" has been sunk.

English Wheat Production.

LONDON, November 3. Board of Agriculture estimates the English wheat production for 1916 at million and half quarters less than the production for 1915.

Owen Philipp's Company Acquisition

LONDON, October 3. Owen Philipp's group has acquired Moss Steamship Company.

British Steamer Sunk.

LONDON, November 3. British steamer "Glenlogan" has been sunk.

Norwegian Steamer Sunk.

Tromsø-Crew of sunken Norwegian steamer "Kongdag" state that she was sunk in Norwegian waters.

FRANCE.

Operations Near Saily Saillisel.

Many Prisoners Taken.

LONDON, November 3. PARIS: Last night's communique said: North of Somme we carried out new operations between Les Boeufs and Saily Saillisel by which an appreciable amount of ground was gained, two hundred prisoners were taken. The total of prisoners captured in this sector since yesterday is 736 including twenty officers, and a dozen machine guns have also been captured.

Hebuterne and Arras Areas.

General Haig last night reported that the enemy shelled our front in the Hebuterne and Arras areas. Our artillery was active south-west of Armentieres and north of Ypres. Our aircraft bombed a number of batteries.

Successful Raids on Enemy Trenches.

LONDON, November 3. General Haig this afternoon reports that we surprised and captured a trench east of Guedecourt, and successfully raided trenches at Arras.

Fort Vaux Evacuated.

Bill of Forts Round Verdun Re-established.

LONDON, November 3. PARIS: A Communique says: - Owing to the violence of our bombardment for several days, the enemy, without waiting for the attack of the infantry, whose pressure was becoming ever closer, evacuated Fort Vaux yesterday afternoon. Very heavy explosions were observed in the fort. We occupied this very important work at night, without loss. The belt of exterior fortifications round Verdun is now entirely re-established and firmly held by us.

Enemy Aeroplanes Brought Down.

LONDON, November 3. Two enemy aeroplanes were brought down on the Somme and one in Alsace.

Transference of German Force.

LAHORE, November 3. LONDON, November 2nd - The "Morning Post's" correspondent in northern France states that the headquarters of the 6th German Army has been moved from Valenciennes to Tournai, and that only 5,600 old Land-sturmiers remain. ("C and M Gazette Cable.")

Extension of Activity.

LONDON, November 2nd. - The "Daily Express" correspondent in northern France notes an interesting extension of our activity in La Bassée sector where guns are thundering furiously.

A Damaged Destroyer.

LONDON, November 3. The Central News Agency Flushing correspondent says: - An extensively damaged destroyer is laid at Zeebrugge. The crew was transferred.

RUSSIA.

Russian Battleship Damaged.

LONDON, November 3. STOCKHOLM. - Newspaper "Dagblad" says the Russian battleship "Sebastopol" has been damaged by a mine. German submarines were sighted last week near Helsingfors. They passed Sveborg.

Repulse of the Turks.

LONDON, November 3. PETROGRAD. - The official announcement says: - The enemy has carried a salient on the west bank of Stakhod in the region of Vitoneze and further southward. We drove the Turks from an organised position on the heights in the region of Sakki. We are still pursuing the enemy in the jail valley. Nothing important has occurred in Dobrudja.

TELEGRAMS.

ITALY.

Italian Airships Daring Fete.

LONDON, November 3. ROME. - It is officially announced that an Italian airship dropped seventeen bombs on the enemy works and vessels in Sanpietro roadstead in Sebenico Bay and returned safely despite cannonade from shore batteries.

Further Severe Frontier Fighting.

5,000 Prisoners Taken.

LONDON, November 3. ROME. - It is semi-officially stated that Austrian positions east of Gorizia were on the summits of steep slopes, intercepted by ravines, and covered with woods and defences besides ruined villages included numerous boundary walls. The principal line of resistance on the Carso was carried by Italians, who advanced two kilometres over thickly wooded ground up a slope. Besides taking five thousand prisoners, they inflicted very heavy losses. For instance the twenty first Landwehr regiment was wiped out its staff three battalion commanders, and fifteen hundred men were captured.

Important Italian Success.

LONDON, November 3. Italian communique says the eleventh army corps, in spite of violent counter-attacks, captured the strong positions eastward of Velikicbach and Mount Pacinka. We extended our lines westward of Oppachiasella-Castagnerizza road and took 3496 prisoners including 116 officers, two mountain guns, numerous machineguns and quantities of munitions.

Fighting on the Frontier.

Many Prisoners Captured.

LONDON, November 3. An Italian official statement says: We attacked in Gorizia area, and occupied trenches on the east slopes of Tivon and San Marco heights east of Sober. On the Carso front the eleventh army corps stormed wooded hills east and above Mount Pacinka, and advanced a kilometre east of Segeti. We occupied several points south of Oppachiasella on Lacastaznevizza road, despite counter-attacks. We took 473 prisoners including 132 officers, and captured six guns and many machine guns. Our aeroplane squadron dropped two tons of explosives on camps at Friday (?) in the Vipbach valley.

GREECE.

Greek Steamers Mined or Torpedoed.

LONDON, November 2. ATHENS. - Admiral Fournet announces that the investigations show that the steamers "Angeliki" and "Kikilisia" were torpedoed or mined by the enemy.

Operations on the Struma.

LONDON, November 3. A French official message from Salonika says the British stormed the village of Antisa on the left bank of the Struma.

Movements of Greek Forces.

LONDON, November 3. The Athens Government has sent reinforcements consisting of evzones (?) and artillery to Ekaterini which is reported to be occupied by Venizelist troops. Ekaterini is 34 miles south-west of Salonika.

The "Daily Chronicle" message from Athens says that the Venizelists have occupied Ekaterini without resistance, but en route had a short fight with evzones guarding Oleaman bridge.

Every Man and Woman Necessary.

LONDON, November 3. Frankfurter Zeitung says. - That there are signs that Ludendorff's statement that every man and woman must be placed at disposal of military authorities will now be carried out.

HOLLAND.

Dutch Liners Experience.

Taken by Germans and British.

LONDON, November 3. AMSTERDAM. - The Newspaper "Het Volk" says that the Batavian steamer "Uldamot" which left the Hook of Holland yesterday was stopped by a German submarine, which placed a prize crew on board in order to take her to Zeebrugge. This morning, however, a British destroyer stopped the vessel and captured the prize crew, who endeavoured to sink the "Uldamot" by means of two bombs.

Another account says that a flotilla of German torpedo boats held up the "Uldamot" but fled on approach of British cruisers after ordering bombs to be placed in the engine-room.

It is stated that the crew of the "Uldamot" are either on board a British destroyer or on the Maas lightship.

AMSTERDAM. - The "Handelsblad" says that the "Uldamot" was beached near Hook of Holland where she capsized, the cargo is washing out of her.

ROUMANIA.

Moldavian Situation.

Pursuit of Enemy Continues.

LONDON, November 3. A Rumanian Communique says: - Situation is unchanged between Moldavian frontier and Predeal. All day fighting in Prahova valley resulted in the repulse of the enemy by counter-attacks. The enemy attack in Dragoslavele region south of Toersburg pass was repulsed. Pur

TELEGRAMS.

suit of the enemy continues west of Vulcan Pass. Numerous artillery limbers and much material have been captured.

German Troops Famishing.

LONDON, November 3.
BUKHAREST.—German troops in the Carpathians are famishing as a result of difficulties of supply. Many have surrendered owing to hunger.

Russian Admission of Retreat.

LONDON, November 3.
Petrograd admits a retreat in Meisimeyscow wood. Attacks down the stream have been sanguinarily repulsed. (C. & M. Gazette Cable.)

Rain Hampering Operations.

LONDON, November 3.
BUKHAREST.—Rain and snow are hampering the operations in the Carpathians.

Opposing Force Immobilised.

LONDON, November 3.
PETROGRAD.—Mud has immobilised the opposing forces.

GERMANY.

Germans Take Census for War Purposes.

LONDON, November 3.
AMSTERDAM.—The German Federal Council had ordered a census to be taken on 1st December for war purposes. This is probably connected with the "love en masse."

Debate in the Reichstag.

LONDON, November 3.
AMSTERDAM.—Reichstag committee, discussing preventive arrests, adopted a motion of progressives that such arrests are only tolerable in security of the empire is threatened. Member of centre party warned government to take the question seriously, for the entire people supported the Reichstag in demanding that Government should not disturb the splendid spirit of Fatherland. The member added that the Reichstag expected government to introduce a bill to deal with the question before the meeting of the Reichstag in January. Colonel Wriessberg on behalf of the government promised a bill, and added that a list of persons placed under preventive arrest, had been camaged (demanded?) from the Commanding General.

Enormous Effort to Raise New Forces.

LONDON, November 3.
AMSTERDAM.—Germany is preparing another enormous effort and it is expected that mass levy will shortly be decreed and every man and woman be called up and placed under State control. Military age-limit will also be raised. Organiser will be General Grener who will be vested with widest powers.

AUSTRALIA.

Conscription in Australia.

LONDON, November 3.
MELBOURNE.—Anti-Conscription majority is now 80,800. Final figures will probably be known within a week. Mr. Hughes has returned from New South Wales. He declined to discuss the situation and intimated that the Parliament would probably meet shortly.

Australia and Conscription.

Pro-Conscriptionist Leader Deposed.

LONDON, November 3.
HOBART (TASMANIA)—The State Labour Party has deposed the Pro-conscriptionist leader Earle.

AFRICA.

British Prisoners in Africa.

LONDON, November 3.
A despatch from East London, South Africa, says when the British entered Tabara they found 100 British prisoners. The majority of them had been interned for two years and their conditions were appalling and several of them had died. (C. and M. Gazette Cable.)

MESOPOTAMIA.

Affairs in Mesopotamia.

SIMLA, November 3.
The following telegram dated 3rd November 1916 has been received from an "Eye-Witness":—

MESOPOTAMIA, Nov. 2nd 240: One of our aviators flying over Turkish aerodrome at Shumran yesterday made a direct hit with bombs on Turkish Aeroplane totally wrecking the machine.

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, November 3.
The following cablegram, dated the 1st instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Nothing important is reported from either the British, French or Russian fronts.

The Russians captured some front line trenches southwest of Lutsk. The enemy launched a series of attacks in Galicia south of Brezzeny, but they were all repulsed.

Fierce fighting continues on the Rumanian western front, but the situation, as a whole, has not changed. The Rumanians succeeded in occupying Mount Rosea inside Transylvania frontier, south-east of Brasso and they repulsed attacks in the Predeal pass and Torzburg pass regions.

The situation in the Dobrudja is unchanged. There was little activity on the Salonika front owing to bad weather.

United States.

No Warning to the "Marina."

LONDON, November 3.
WASHINGTON.—American Consul at Queenston telegraphs that the affidavits furnished by the Americans who were on board the "Marina" agree that no warning was given to the vessel.

American Presidentship.

LONDON, November 3.
WASHINGTON. Final estimates give Wilson 197 certain votes and Hughes 192, both are strenuously pushing their candidatures in doubtful states especially New York, New Jersey and Connecticut whose votes total 66. The successful candidate must secure 266 votes.

The Rival Candidates.

A New Factor.

NEW YORK, November 3.
The torpedoing of the "Marina" and the arrival of the "Deutschland" have attracted little attention here, as the public is engrossed with electioneering. A new factor is the enfranchisement of women four million of whom are entitled to vote. The working class women favour President Wilson and the middle class Judge Hughes, though the National Women's party is opposing President Wilson on the ground that Mr. Hughes favours federal women's suffrage, while President Wilson advocates State suffrage. It is expected that the Democrat cry of "Peace, eight hours and a full dinner pail" will appeal to women voters. The chief Republican plank is a prohibitive tariff to prevent industrial disaster after the war.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi.

Conference of Ruling Princes.

Points Discussed.

DELHI, November 4.
The following were the points discussed by the Ruling Princes and Chiefs during the sittings of the Conference: 1 Questions relating to the ceremonial, observed at the install and investiture darbars in Indian States. 2 Difficulties experienced by insolvency courts in British India and in Indian States respectively in realising the assets of insolvent debtors, which are situated beyond the jurisdiction of the courts. (3) Certain designs and plans prepared in connection with the proposal for the institution of a higher Chiefs College at Delhi. (4) The question of the most suitable form of administration to be adopted in an Indian State during the minority of its ruler. (5) Questions relating to the education and training of minor princes and chiefs. (6) Questions relating to the control and regulation of motor vehicles brought temporarily from Indian States into British India or from British India into Indian States and used and driven there. (7) Questions relating to the payment of compensation for land required in British India and in Indian States for the quarrying and excavating of stone and other materials for railway purposes. 8. The possibility of arranging for some examination of industrial questions by the Indian Industrial Commission in any Indian State that may wish to have advice on such matters. 9. The report of the committee appointed to consider the question of financing the proposed Higher Chiefs College.

Donations and Gifts for the War.

Malek Zainkhanji Jorawarkhanji, of Dahada, a 6th class taluka in Kathiawar, has generously offered to the Government Rs. 3500 for the purchase of a motor car and Rs. 300 for general purposes in connection with the war. The offer has been gratefully accepted. The Jind Darbar have enrolled some 300 sarwan and multier recruits in the State for service in Mesopotamia and His Highness the Maharaja has very generously offered a contribution of Rs. 22,160 in connection with the recruitment. The offer has been gratefully accepted. His Highness the Raja of Sitapur has generously offered a donation of Rs. 10,000 to be used in connection with the war as His Excellency the Viceroy may decide. The offer has been gratefully accepted by His Excellency.

Calcutta.

A Sensational Incident.

A Tiger Breaks its Cage.

CALCUTTA, November 4.
A sensational incident took place in the Madras mail train yesterday. On its arrival at Howrah a full grown tiger which was being sent by the Maharaja of Mysore, as a gift to the Calcutta Zoological Gardens, was found to have broken its cage. In one compartment of the luggage van were the tiger and a South American lama, in two separate cages. After breaking its cage the tiger had eaten the lama. The van was detached and taken to a siding, some of the iron railings were sawed off and with great difficulty, the tiger was caged again and taken to the Zoological Gardens.

H. E. the Commander-in-Chief arrives at Simla on Thursday the 9th instant.

PUNJAB.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, November 4.
No announcement has yet been made as to the constitution of the Special Tribunal to be appointed to try the remaining accused in the Lahore conspiracy case. It is, however, believed that Mr. T. P. Ellis, I. C. S., will be the President of the Tribunal and Major Frizelle, Sessions Judge, Lahore, will be one of its members while the third member will be some Indian lawyer. The Tribunal will hold its sessions in the premises of the Central Jail, Lahore, from the 8th instant. There will be 15 accused and the trial is expected to last till about Christmas holidays.

An Arrest Under Defence of India Act.

LAHORE, November 3.
It was announced on Thursday morning that Lahore Police visited the office of the local Urdu daily, the "Kisan" and placed under arrest Maulvi Abdul Hai, assistant editor of the paper, who, it is said, was at one time assistant editor of the Calcutta paper "Idam" of which Maulvi Muhi-ud Din Mahomed of Casur is said to have been editor. It is surmised that this arrest is also under Defence of India Act.

Sequel to the Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, November 3.
Since the conclusion of the supplementary Lahore conspiracy case, certain other persons alleged to be connected with the Chadr movement have been arrested, and these men will be placed on their trial before a Special Tribunal which will commence its sitting at Lahore on the 8th November. A certain number of the accused, who are sixteen in all, are understood to have been interned at Singapore whence they have recently been sent back to India.

Escape of Political Prisoners

from Jullundur Jail.

LAHORE, November 3.
Two men named Dhiana and Daleep Singh, who were convicted in 1915 of political dacoity, and a third man named Buta, also convicted in 1915 of dacoity, made their escape from Jullundur Jail a few days ago. A hole was found under the wall of the barrack in which they were confined. It is supposed that they made their way through that into the jail compound, but there is no evidence at present to show how they escaped from the jail premises. So far no news has been received of the escaped convicts.

Bombay.

The Election Case.

Detailed Report

POONA, November 3.
The enquiry ordered by the Government into the allegation made by Moulvi Rafiudin Ahmed against the election of the Hon'ble Mr. M. A. Jinnah to the Imperial Legislative Council was resumed on Thursday before Mr. P. E. Percival, District Judge. Examination of witnesses having closed Mr. Jinnah addressed the court. He said, it was an absolutely false case got up by false tutoring. Only issues in the case were (1) whether Mr. Ibrahim Haroon Jaffer was his agent and (2) whether Ibrahim gave Rs. 500 in five hundred rupee notes to Pir Gulam Mahomed as alleged by Mr. Rafiudin. Mr. Haroon was not a friend of his nor had he any social intercourse with him, neither it was proved that he was his friend nor was there the slightest evidence to show he was his agent. Coming to the story of Rs. 500, Mr. Jinnah said, it was unthinkable unreasonable that a man in Mr. Haroon's position would do such a thing. The contention that they persuaded Mr. Pathan was not proved. He would lay stress on the fact that the case affected Mr. Haroon more than himself and it was to ruin Mr. Haroon that the case had been got up by a gang. Continuing Mr. Jinnah said that Mr. Rafiudin played recklessly into the hands of persons who were behind him and that he was instrument in their hands. If the case went against him then Mr. Haroon would be a totally ruined man and if the Court held he was his agent his election would be set aside. In conclusion Mr. Jinnah said nothing whatever now done would reply for the mental agony, suffering and persecution which he had undergone throughout there proceeding and would think that he left the court without any stain on his honour. Mr. Binning, then, addressing the court, said that the enquiry should not have been public. Their case was Mr. Haroon had authority from Mr. Jinnah to canvass for Mr. Pathan's vote and that Mr. Haroon was helping him to get the vote, in the alternative Mr. Jinnah knew or was told before he left the Bungalow that Rs. 500 were paid to Pir Gulam Mahomed to secure Mr. Pathan's vote. Mr. Binning then went into the details of the evidence submitting that the offer of bribe was clear. The enquiry then closed.

BRIEF TELEGRAMS.

Lord Llangatock has died of wounds. The barony is now extinct.

COPENHAGEN.—A Christiania telegram says that steamship shares rose sharply yesterday on reports of the prospect of a German-Norwegian settlement.

LATEST TELEGRAMS

ALLAHABAD, November 4.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes, the Holy Carpet and its escort reached Mecca safely in time for the celebration of the customary bairam ceremonies. Its arrival at Jeddah took place amid much pomp. The British warship fired several salutes whilst in the evening townsfolk were treated to a magnificent display of searchlight and other illuminations.

న్యాయస్థాన వార్తలు

(0) జాబ్బాను పోలీసు కోర్టు.

భాగ్యలక్ష్మి బహుమతి సాహిత్య గ్రామీణులు.

భాగ్యలక్ష్మి గడబిడ.

(నిన్నటిదిను తరువాయి.)

ఫలాహారానంతరము మరల విచారణము ప్రారంభమయ్యెను. టి. ఎల్. పాస్కెలుగారు పాక్షి విచారణ చేయబడినది. మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర ఇనుపదారి యేజేంటున కిరుదు కార్యదర్శి. ఆఫీసు రాయపురములో నున్నది. భాగ్యలక్ష్మి పనువద్ద గడబిడ జరిగిన రెండుదినములు నతడు ఉద్యోగస్థుల మొదటిబండిలో ప్రయాణముచేసెను. అతడపుడు చెట్టుట్టులో నివసించుచుండెను. చెట్టుట్టునుండి బీబీకివచ్చు చుండెడివాడు. ఆంగ్లో ఇండియనుల కొంతమంది పెట్టెలలోనికి వచ్చుటకు భారతీయులు ప్రయత్నించుచుండుట నతడెఱుగును. భాగ్యలక్ష్మి నున కెదుట నిలుచుండిన మొదటితరగతిపెట్టెలో నతడుండెను. పెట్టెనుండి దిగలేదు. ప్రయాణికు లచట దిగుచుండుట జూచెను. ఒక ఆంగ్లో ఇండియను డవలెలికి బోవుచుండ నిద్దరు ముగ్గురు భారతీయులు వాని ద్రోముచుంట నతడు చూచెను. అదిచూచి కోపగించి అతడు వారితో సేమియే మూట్టాడబోయెను. ఇంతలో ననేకమంది భారతీయులు వానిని మరియొకటి ఆంగ్లో ఇండియనులను మధ్యనుంచి చుట్టును మూగిపోయిరి. మూకలో రెండవముద్దాయి కృష్ణారావుగారు తిరుగుచుంటయు, చప్పుటల గొట్టుటయు, నవ్వుటయు, తక్కిన వారి నవలెలకు ద్రోయుచుంటయు నతడు చూచెను. నలుగురు ఆంగ్లో ఇండియనులు తమ స్నేహితుల గాపాడుటకు బండిదిగి యిచ్చోటికి బరుగెత్తిరి. వారలలో నిద్దఱు కఱ్ఱల బట్టుకొని యుండిరి. డెప్యూటీ కమిషనరు ఆఫీసులో నతడు 2వ ముద్దాయి కృష్ణారావుగారిని 9వ ముద్దాయి శ్రీపతి రావుగారిని పోల్చెను.

క్యామరాపుగారిచే క్రాసువిచారణ చేయబడి సాక్షి యిటుల జెప్పెను. 24, 25, 26 తేదీలు మాడుకోజాలను 27 వ తేదీని గూడ ఆంగ్లో ఇండియనుల పెట్టెలోనికి భారతీయులెక్క బ్రయత్నించుట నతడు చూచెను. ఎగ్జూరు పార్కు స్టేషనులవద్ద సిగడబిడ జరుగుచుండెను. బండికదలునపు డెగడ బిడయు లేదు. అనాడు ఎగ్జూరు, పార్కు, భాగ్యలక్ష్మి నుల స్లాటు ఫారములమీద విశేషగల్గెత్తెను. అది ఆంగ్లో ఇండియనులకును భారతీయులకును, పోలీసు వారికిని జరిగెనని సాక్షి తలచెను. ఎగ్జూరు స్టేషనువద్ద నొక ఆంగ్లో ఇండియను ఇన స్వెక్టరుని రెయిల్వే పోలీసు కనిస్టేబులును అతడుచూచెను. రెడ్డుపట్లగారు సాక్షి బండిలోనుండెను. ఎగ్జూరు స్లాటు ఫారముమీద ఛాంటర్నీగారు రిచ్చార్డుగారితో మాట్లాడుట నతడు చూచెను. ఆ దినమున నేరయిల్వేయుద్యోగియు నీ దబ్బరలాట నాప బ్రయత్నించుట నతడుచూడలేదు. మొదట భాగ్యలక్ష్మి ను స్లాటు ఫారముమీద 30 లేక 50 భారతీయులుండరు. ఆ మూకలో నతడు రెండవముద్దాయిని చూడలేదు. మూకలో ననేకమంది ఆంగ్లో ఇండియనులుండిరి. స్లాటు ఫారమువద్ద రెయిలు నిలుచుండిన పిదప నెవ్వరునుదిగుట నతడు చూడలేదు. తాను స్లాటు ఫారము వైపుచూచు సరికి ఛాంటర్నీ చచ్చిపోయెను. స్లాటు ఫారముమీద నిలుచుండిరి. ఆంగ్లో ఇండియనులును, భారతీయులును ద్వారమునదాటి వైకి పోవుచుండిరి. స్లాటు ఫారమునాటిన మీదట కలహమారంభమాయెను. ఆ భారతీయులందఱును రెయిలు బండినుండియేదిగి రోలేక అచట నే యుండిన ఆడెఱుగుడు. రిచ్చార్డు ఛాంటర్నీగారలింక గేటువద్దనుండ నేలహమారంభమయ్యెను. ఇంతటితో నాటికి విచారణ జాపివేయబడెను. 28 వ తేదీని వాదనలు విచారింప బడును.

గవర్న మెంటు ట్రెయినింగు స్కూలు; నెల్లూరు:— ఈ పాఠశాలయొక్క యుపాధ్యాయ సంఘమువారిచే “ఆగ్ గ్యూట్రము”ను గూర్చి కొన్ని యుపన్యాసము లీయబడు ఏర్పాటులు చేయబడెను. అందు మొదటి యుపన్యాసమును ఎస్. కే.ఎ.డి. రెడ్డిగారు “దోమలు మనుష్యుల వ్యాధులలో నవి చేయుపనుల”ను గూర్చి ఈ నెల 6వ తేదీ ఉపన్యసించెదరు.

మేఘ సందేశము.

ప్రళయదీపన పాఠము.

ఆ సాధారణమునందు మేఘాలోకన మనంగతమనియు, భావ్యవర్గ ప్రతికారము ముందుగ నే చేయవలసియుండుననియు 20 దినము లీపాఠమున భేదమువచ్చుననియు గాన ప్రళయదీపన పాఠము శ్రేష్ఠమని మల్లి నా సహూ వారు రచించి యున్నారు; కాని ప్రళయదీపన పాఠమే శ్రేష్ఠమని తోచుచున్నది. ఎట్టులనిన.

- 1. మేఘసందేశమునం దంతటను వర్షర్తు లే వర్షింపబడి యున్నది. ఇందులకు. (ఎ) ప్రళయస్వర్గ—4 శ్లో—... “సప్రత్య ౭౭: కుటజకుసుమై:” ఇట కుటజకుసుమములు వర్షర్తు లింగములు గ్రమ్మి పువ్వునందు గలుగజాలవు. (బి) ప్రళయస్వర్గ—21 శ్లో—“నీపంబృష్టా హరితక పితం” ఇట నీపపుష్పము వర్షర్తులంగమని నొక్కొక్కక్కా శింపవచ్చును. ఇందులకు బ్రహ్మజంబుగ నీకవియే-ద్విశిషయస్వర్గ 2 శ్లోకమున “...సీమతైర త్వమపగమజు యత్రనీపం వసూ నామ్” అని మల కాపురంబునందలి వర్షర్తు లింగము గా వర్ణించి యున్నాడు. (సి) ప్రళయస్వర్గ 57 శ్లో:—“అహ స్త్యేనంతమయిత ములం వారిధారాసహస్రై:” ఇట—హిమాద్రిని నావాగ్ని పీడించుడెడ ధారాసహస్రములచేత నణచుటకు దగుదునని చెప్పబడినది. దవానలంబు నార్చగలుగు ధారాసహస్రములు తొలకరివాసలు గురియు నాహంబునగాదనియు వర్షర్తు వందేయనియు స్వభావపరిభాసంబుచేత నూహింపవలయును. వై ముఖ్యములగు కారణంబులవలనను యింక నచ్చటచ్చట నుండు నదీనందర్భ వర్షవలచేతను గ్రంథమునందు వర్షర్తు నే వర్షింపబడె ననుటకు సందియంప బనిలేదు. ప్రళయదీపన పాఠము ప్రకారము మేఘుడలకకు నాహం ప్రళయమక్షమందే చేరును. అట్టితరి నాహంబున వర్షర్తు వర్షింపుట యసంగత మగును. అట్లు వర్షింపగల్గునెడ నాహంబును గ్రమ్మి పువ్వునందు జేర్చదగదు. ఇక ప్రళయదీపన పాఠంబున క్రావణమందే ప్రయాణము గాన నిట్టి యాక్షేపణ ముండదు.

2. ఆహంబునందే యలకాపురంబున మేఘదర్శనము కా గల్గునెడ యక్షికాంత యా మాసంబుననే విపన్ను గాక కా నోవు. మేఘదర్శన ముద్దీపకము కావున, ప్రళయస్వర్గ 31 శ్లో. “మేఘాలోకే భవతిసుఖినో వ్యవస్థా వృత్తిచేత:” కావున యక్షుడు తన ప్రియురాలి జీవితముగూర్చి యాహంబునందే సంశయింపవలసి యుండును. అట్లుగాక, 4 శ్లో. “ప్రత్యాహ స్నే నభసిదయితా జీవితాలయ్యనాశీ” యని క్రావణమందే సంశయించి యున్నాడు. ప్రళయదీపన పాఠమున నిట్టి సంది యము నుండ నేరదు. వై “ప్రళయ” పాఠమునం గల సందియ ములవలన ప్రళయదీపనపాఠమే శ్రేష్ఠమని చెప్పనోవు.

ఇక నూరి వారియాక్షేపణలకు దగిన సమాధానములు కన్పట్టుచున్నవి-ఎవ్వయినన-

- 1. ప్రళయ మేఘదర్శనము దేశకాల భేదంబునలన నలకాపురంబున క్రావణంబునను - రామగిరియందు నాహంధాంతమునందు - ఇంకను దక్షిణంబున నాహంధాంతమునందు నుండనోవు. కనుక సాధారణంబగు నాహంధాంత మే ఘదర్శన కల్పనయనంభవము కాజాలదనితలపవలసియుండును.
- 2. యక్షుని కిదియే ప్రళయ మేఘదర్శనము కావునను- ఈ మేఘమే యుత్తరప్రయాణించుచేసి మలకకుజేత తనకాంతను విపన్నురాలుజేయ నోవునను నభిప్రాయంబుచేతను దీనిచే సందేశమంపిన యక్షు డెట్టులైనను భావ్యవర్గప్రతికారము జేసి నవాడె యగును.

3. సాధారణంబుగ నొకడు తాను చెప్పదినము ముగలుకొనియే “ఇక నాల్గదినములలో వచ్చెనవని చెప్పము”-ఈ నాల్గదినములు కొంచె మొచ్చినియుండును. ఇది చెప్పట స్వాభావికము- అట్లుల సేసిన యక్షుడును తన కాపావసాన కాలము జ్ఞాపకమున్న కొని “ఈమిగిలిన నాల్గదినములు కనుల మూసికొని యుండును” యని చెప్పినవాడగును- అట్లు లగాక యున్నాడుత్తెగ్గు ముఖుడ తానెప్పుకప్పున చెప్పమి వచ్చిన 124 శ్లోకముల సమాచారమునందు నచ్చటచ్చట చెప్పిన ప్రయాణదీపనములు సరిగ పదిదినములని జ్ఞాపక ముంచికొని (తన ముఖ్య సమాచారము విడిచి) అప్పటికి కాపావసాన మెన్నిమాసములూ యని యాలోచించుకొని నాల్గ మాసములని యెరింగి యటుల జెప్పినాడనుట, స్వాభావిక వర్ణనా నూచిత పాండిత్య ప్రకర్షిత గల కాళిదాస మహాకవి

ఎడ కొంత మునుకులో గుడ్డులాట యగును. మంచి తెలివి గల వారి కే గంపెడుపురాణము మత్స్యంతతతో జెప్పనపుడు మధ్య గల యట్టి ముఖ్యులకు సంగతులనే మఱుగు- అట్టి యెడ నీ యున్నాడుని. కానూగమనింపు-శతావధాని యయ్యెకాబోలు! అతను జెప్పినటుల గ్రంథ రూపంబున నితరులకు పది దినము లాయె నంతయే కాని. దీనిబట్టి వానికి లెక్క యుండెనుట సమంజసము కాదు- అట్లులైన నుత్తానైకావశ్యకై యెట్లు చెలిసెనని యడుగ-నెంత పిచ్చివాడైన మతనదుష్కరమి యింక కొన్ని దినంబులలో పిగ గలదని యెరిగి యున్న మాడు. ప్రతి దినమును తెలివి వచ్చినపుడు సావధానంబుగ లెక్క పెట్టికొని సంతసపడుట స్వాభావికమే యగును.

ఇన్నింటి బట్టి చూడ నా యట్టి యల్పజ్ఞులకు ప్రళయ దీపన పాఠమే శ్రేష్ఠమని తోచుచున్నది. కాన విద్యద్యరేణ్యు లెవరైన జూపిన యుక్తి ప్రయాణంబులు కలవారుగాన గవల మాజ్ఞామాత్రమున గాక యందు గరుశించి సరియైన సమాధాన ము నొసంగి నాసందేహము పీర్చరని విషయముతో బ్రార్థించుచున్నాడను.

సింహ పురవాసి.

శతఘ్నుల స్థానమును కనుగొను సాధనము.

భూకంపములను పరిశీలించుట కొకయంత్రమును చేర్చి అను అట్టిగూర్తాస్త్రాక్షుడు కనుగొని యుండెను; ఈయంత్రమును ప్రపంచమందున్న శోధనకాలలోను స్థాపించియున్నాడు భూకంప మెచ్చట జరిగినను దానిననరు భూమిలోనుండి తరంగములచే ప్రసరించి ఈయంత్రమువై చిహ్నాలను జేయును. ఆచిహ్నాలద్వారా ఆకంపముయొక్క స్వభావమును నిర్ణయించగలరు; ఎంతదూరమున నీ కలిగెనో, వానిబల మెంతయో భూభాగమున నేవైపున జరిగెనో చెప్పవచ్చును.

అట్టియంత్రము యుపయోగపంచి శతఘ్నుల స్థానము నె కనిపెట్టవచ్చును. శతఘ్నులు సాధారణముగ కంటికి కనబడని స్థలములలో నుంచెదరు; అందుచేతనే యాయంత్రముయొక్క యుపయోగము భూకంపయంత్రమే పరికరాదు. వాని ననుసరించి శతఘ్నుల కంపమును పరిశీలించు యంత్రమును నూరకముగ కనిపెట్టినారు. దీనిని యుద్ధభూమియందు ఇవ్వడుపయోగించుచున్నారు:— పా|| జ||

చిన్న పురుగులు 124 పెద్ద పెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండుకలూగుట, పుర్రెపై జిల, అన్నియు చుండుపురుగుల నలస గలుగును.

Don't Let 'em Dig

“కామినియా నూనె” సహాయమున సంహరింపుడు. చుండుకు బోగిట్టును. వెండుకలను రాలినిర్వేయ. పుర్రెచుండుకు బోగిట్టును. తలకట్టుకు పరిమళ ముద్ధద్రవ్యము. ఈరీతిని, నకలు నూనెలను తిరుగు చేయువారి మోసమున పడకుడు. వెల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. రు. 0-4-0 2-కి రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0 ఉ చి త ము. ఈ సుగుణముల ఋజువు పరచుటకయి, అడ్డజాబీబి పుపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునని నూనె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును. సోలు ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లో యిండియా డ్రగ్స్ అండుకెమికల్ కంపెనె నెం 155, జూమ్మచునీడుపేట, హిందూము.

వృక్షములకు చికిత్స

ప్రాణులకెల్ల వ్యాధిసహజము ; వ్యాధినివారణకు ప్రతిక్రియలకూడ సహజము. కాని అలోపతివైద్య ప్రాణులవ్యాధినివారణలో భేదము ముఖ్యమైనదొకటి కలదు. ఉత్క్లష్టగుగుళిలది నివారణకొరకు ప్రత్యేకకర్త యొకటి కావలసివచ్చుచుండును. ప్రాణులలో మత్స్యజన్తువులు మనుజుని వ్యాధులు. ఆ వ్యాధి నివారణలను ప్రత్యేకకర్త సుబంధులు. అందులకే వైద్యశాలలు, వైద్యులు, వైద్యశాస్త్రము నునుజున కర్తవ్యశక్తికై, మనుజుని జీవనముతో నైక్యమైయున్న జంతువులకుగూడ నునకువలెనే వైద్యశాలలు, వైద్యులు వైద్యము అవసరము లగుచున్నవి. అట్టివృక్షజాతులు కూడ మన సంపర్కముచేత మలినపరచెదము కాబోలు! కొన్నివృక్షములు మన జీవనముతో నైక్యభావముల వగుచున్నవి. వృక్షములను పెంచు ఆలయములు, శాస్త్రాన్ని, శాస్త్రము సిద్ధమగుచున్నవి కాని యంతవరకు వృక్షములు తమ చికిత్సను తాము చాలభాగము చేసికొనుచుండుటను పరిశీలకు లక్కడక్కడ చూడగలరు.

ఈచెట్లయొక్క యొకకొమ్మపెంపునకును దానిచుట్టు ప్రక్కలకును సరిపడనపుడు. ఆకొమ్మను క్రుంచివేయుటకు గాను దానికి ఆహారమును తగ్గించివేయును. ఆకొమ్మయొక్క ఒక కండమొకరును. ఈకండ ఆకొమ్మను చంపుటకు నేచిన కణము. ఈకణము వృక్షమునకు పెరగకుండ వృక్షము చూచుకొనుచుండును. వసంతకాలములో ఆహార మధికమగునపుడు కామ్మలు ఆకులు వికేషించిన, ఎండాకాలము, శీతకాలముల సరికి ఆకొమ్మల గడచే బాధగలిగిన, ఈశస్త్ర శాస్త్రములను వృక్షము మిగిలిన యంగముల చేయునట్లే చేయును. చిన్న చిన్న కొమ్మలను క్రుంచివేయుటచేత కార్యము సలిచిన సరి! లేనియెడల పెద్దకొమ్మనే ఖండించును. ఇదియే గదా శస్త్రవిద్యయొక్క నియమము. ఎప్పుడు ఆకాఖభాధ యధికముగ నుండునో, అప్పుడు ఆకులు వాడిపోవును. కాఖయెండ నారంభించును. చిన్న గాలిచాలును దానిని భూమికి దించివేయుటకు. ఈరణముల గాయములు త్వరలో మానును. కొలది కాల మైనతరువాత ఆనుచ్చలు కానరావు.

ఇట్లే కాలమునకును వ్యాధికిని తగిన చికిత్సలను వృక్షములు చేసికొనుచు వైద్యుల నేతేషింపవు. —పా॥ జు॥

కొండలనెక్కుట యొక ఆట.

ఆటలు విహారములు శరీరమున కారోగ్యకరములు; అట్టి వానిలో కొండల నెక్కుట యొకటి; కాని దీనిని ఇతర విహారములకును నొకభేదము కలదు. ఏ యాటలోనైనను ఆటను చూచువా యందురు; వారి వినోదము ఆడువారికి హెచ్చరిక కాని ఈ కొండల నెక్కుటాట కట్టిహెచ్చరిక లేదు. ఆటలలో వాని సంపాదించుట కెట్టి నిపుణత వైద్య సాహస పరిశ్రమములు కావలెనో, వాటి కేమాత్రమును తగ్గరి సుగుణములు ఈ యాటకును కావలసినవే. ఆటలవలన కలుగు ఆరోగ్య గుణమేగాక నితర ఫలములు దీనివలన సమకూరును. ప్రకృతి సౌందర్యసంపదకు నిలయుటలని చెప్పదగు ఈ కొండలను, వాటి లోయలను, వాటి సెలయెల్లను, వాటి యనయనములను చెట్లను, రాతులను, ఈ సంపదను జూచి ప్రకృతి సుధారసమును ద్రావుచు నిరంతరము ఆనందముగ్ను లగుచుండవచ్చును గదా!

అంతేకాదు, కొండలపై నుండు బండ రాతుల నెక్కుట యొకవిద్య; దాని నులుపులను కనిపెట్టుటకు జన్మను నినియోగపరచువారు గలరు. ఈ పనికి కావలసిన పనిముట్లు త్రాడు, గండగొడ్డలియు ఎక్కుటలో రాతులనుకదల్చి త్రోసి వేయుట సంభవించును. ఒకమారు గొయి కదలియుండిపోవును; మరియొకమారు దానినిపట్టిన అదిజారును. ప్రతిజేతమందును, ప్రతికనునుల పంక్తిలోను ఎక్కుటకు కట్టమగు బండరాతులున్నవి. వానిని నెక్కు సామర్థ్యము గలవారు తక్కువమంది యున్నారు. వారియనుప్రదనములను తప్పుకొనుచు రాతి నెక్కుకొప్పును సంపాదించుటకు పోయెదరు. ప్రాణహానియు జరుగవచ్చును!

ఈవియముననే యడకికి పోవువారు 'జెజూ' అను నొకవిధమైన హాయపును పిచ్చుదురు; అది ఆరోగ్యకరమైనది. ఇట్లు సాక్షాత్తుగా కలుగు లాభములమాట యటుండ, మనస్సునకును, శరీరమునకు దీనివలన కలుగు క్షయొక్క ఫలమును గెక్కించి చెప్పు నేము. —పా॥ జు॥

స్టెర్న్స్ తలనొప్పిమందు (షాకు)

మాటుపెట్టబడిన చిల్ల. ఆచిల్లను నీటిలో నానబెట్టి మ్రుంగవలెను, అటు చేయుటచే నది తక్షణమే అన్నకోశమునకును వ్యాపించి వెంటనే బాధను పూర్తిగా తొలగించును.

ఈమందు 25 సంవత్సరముల నుండి పార్శ్వపునోపులకు తలనొప్పిలకు విశేషముగా నాడబడుచున్నది. అన్ని మందుల మాపులలోను బజారులలోను స్టెర్న్స్ తలనొప్పిమందు విక్రయించబడును.

తలనొప్పి వచ్చునపుడెల్ల నుపయోగింతురు.

A MAN'S Privilege

PERFECT MANHOOD

మూర్త్యము
30 చిల్లలు
గల షాకు
1-3
రూ. 2/-

ఏ మానవుడు ఆరోగ్యముగాను సంతోషముగాను ఉండి సౌఖ్యము ననుభవించునో వానిదియే అధ్యతీతవనము వందకా ఆపకారము చేయును. ఈ ధాతు కర్మోపధము. నిన్ను జమైక మానవనిగ జేయును. నేడే నిజ మానవుము.

Sold by all Chemists

530
ఇంజనీరు మందులసాపు లెన్స్ టిలోను కొరకును.
వలయువారు
సోలుషజంట్సు:—డా॥ ఆర్. ఆర్. ఆర్.
ఇంజనీరు మందుల వ్యాపారులు,
260, వై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.
Tel. Address:—
"Increase"

టోజానా

ప్రకృతి శాస్త్రాభివృద్ధి

ప్రపంచమునందలి ప్రతిదేశమునను, మానుషిక దౌర్బల్యము అవస్థలను గూర్చియు, వర్తమాన భవిష్యత్కాలముల సంకలితవారల ఆరోగ్యాభివృద్ధి సాధనమునుగూర్చియు, అనేకులు ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు వారి జీవితముల ధారపోసి యున్నారు. ఆకాలపు వృద్ధాప్యమునకు నూచనయగు వెంట్రుకలురాలట హానికరములగు క్రిముల పనియును నిర్ధారణ నవీనపు () లలో ముఖ్యముగ మనకు సంబంధించినవి.

ఈ వ్యాధి అనేక యావనలందు సామాన్యముగనున్నది. ఈక్రిమి సముదాయము వెంట్రుకల నంటియుండు చర్మపు కప్పలలో ప్రవేశించి వెంట్రుకల యభివృద్ధికి కలసిగ, రక్త నాళములందు వచ్చు పదార్థమును తినివేయును. దీని పర్యవసానము వెంట్రుకయొక్క పాదునంటి వెంట్రుక పాలిపోయి రాలును.

ఇందుకు కారణమును కనుగొనుటలో ప్రకృతిశాస్త్రజేతలు ఆ కారణనివృత్తి సాధనమునుకూడ కనిపెట్టినారు. ఆక్రిమిసముదాయమును నశింపజేసి వెంట్రుకల పాదునకు తగిన ఆహారమును కలుగజేసి వాటి నారోగ్యమునకు దెచ్చుటయే ఇందుకు సాధనము. ఇంతవరకును ఇట్టి సాధనము అసాధ్యమని తలంచబడిన కాని, ఇప్పుడు "టోజానా" యనునది ఇందుకు గాను యిప్పుడు కనిపెట్టబడినది.

"టోజానా కేశాహారము" క్రిములను జంపును. వెంట్రుకల పాదులకు పుష్టిజేయును. వెంట్రుకల నెరుగునట్లు చేయును. కిరీటమునుబోలు తన శిరోజపుంజము క్షీణించెనవియోస్త్రీయును విచారపడ నవసరములేదు. త్వరగ నిశ్చయముగ నవి రాగలవు. ఏమానవుడును యావనదేశలో వృద్ధాప్యమును భరించనగలడు కను. తమ దృష్టిపథమునందున్న యీ యావధమును వినియోగించి తమ యావనమును కాపాడవచ్చును.

"టోజానా"లో కొవ్వుకలియదు

కెమిస్టు నడుగవచ్చును. ఇది రెండువిధములుగ నుండవచ్చును. ఒకటి పురుషులకు, మరొకటి స్త్రీలకు, మొదటిది ఆంటుకొని యుండునట్లుగగూడ యుండును. మీ లేమందుల గుణములలో నడిగినన యిప్పుడు తేడా సోలో ఏజెంట్లు మట్టి అందు కో లిమిటెడ్ 19 శతాబ్దములైన బీచ్ పోస్టు బాన్సు 226 మద్రాసు అని వ్రాసిన తెప్పించియున్న యిప్పుడు. ఖరీదు 5 డౌన్సులు సీసా చల్లుకునే దానితో సహా 1-12.0 2-12.0

పాశ్చ్యపు వేంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకాయమాత కస్తూరిమాత్రల నిప్పుడైనన పరికింపుడు.

ప్రతివత్సరమునకు లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నవి.

ఇండియావారుమాత్రమే కాక; బర్మా, సిలీక్ మలియన్లేట్, గోవా, ఫీజిలెండ్, కస్తూరికా, మున్నగు ప్రదేశములవారుకూడ నీసిద్ధాంతమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము. "ఒకేయొక లోకాయమాత" కస్తూరి మాత్రలసీసా మీయిండు నున్నయెడల, మాటికి, వైద్యులసమయమును, నిరేక్షించి, మొర వెట్టుకొనుట, తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, యాంధ్రము, మలబద్ధము, దగ్గు, శిశుమోషి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటిమండి గలుగు వికారము, చిన్నబిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేకరోగములును, ఈసిద్ధాంత సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

రిజిస్ట్రేషన్ యీ వ్యాపారగురువులు, ప్రతిసీసా యందును, ఉండు; నుచూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపుత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడియుండును. 260. మాత్రలన్న సీసా 8 అణాలు మాత్రమే.

6 సీసాలకొకసారి తెప్పించికొనిన టపాల ఖర్చు షోచేరి. రూ 1-9.0

12. సీసాలొకసారి కొనిన. 2-12.0

25. సీసాలొకసారి కొనిన. 5-0.0

సరుప్తరోగములకు మాత్ర ఆయుర్వేదియ సిద్ధాంతములు దొరుకును.

కాగితల గుచితముగా నిచ్చెదము. (594)

విలాసము:—శ్రీ సీతా రాఘవ వైద్యశాల. మైసూరు.

కల్యాణి - ప్రతిభుడు

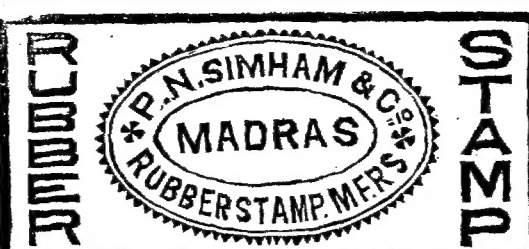
ఇది షేక్స్పియర్ రచన ఇంగ్లీషు మహాకవి నాటకము ననుసరించి తేట తెలుగున త్రిలింగము బాలరకుడు తెలియనట్లు రచింపఁ బడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చతుర్త్వాములు, మన తెలుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నది మొదటిది. దీని కథాసంబంధమును పాత్ర చతుర్త్వామును రసమును అద్భుతములు. కల్యాణి ఆ 1. ప్రతిభుడు - 2

దైర్య కవచము

మనుజునకుఁ గల పాపము గుణములలో దైర్యము ప్రధానము. దైర్యమనగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించుటకుఁ బదులుగా ధరింపఁదగిన యన్ని కవచములను ఆత్మ శక్త్యములచే భేదింపఁదగినవి. ఈ దైర్య మనది కవచమో యాత్మ శక్త్యములకు అభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై "అన్యత్రభిస్మాత్ గాంగేయాత్ అన్యత్రచ హనూ మతః" అనెడి జిశ్యోదియందైన భీష్మునియొక్క చక్రతము నతి ముఖ్యమని తెలిపియున్నది. వెల 6 అంశాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,
ఆనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

285

రబ్బరు స్టాంపులు. « రు 2
ఇత్తలిక్కు నీలులు. « 1
కస్తూరి « తులం 30
గోరొజనం « 6
పచ్చకర్పూరం « 2
కుంకుమపువ్వు « 1.4
పాలుయింగువ 12 « 1
మగందవక్కువాడి రత్తి « 1
పియక్ సింహం అంధు క్రిస్
ఆదియస్పనాయునివీధి, మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసరిల్లా

ఆశుభకర్మపు రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటముకంటి మంగు. ముకుళులను, మచ్చలను గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాతసోపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోపధిసారసరిల్లా గుణ విమృట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరమును. శరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 నోజులవర కుండుటకు 4 డోస్సుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi No. 144, No. 2, BOMBAY.

మీ బాయిలరు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రాజిజి"ను యుపయోగింపవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక షేల్ ప్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్తు, పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రాజిజి యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 25-0-0

ది రిలయన్సు పాండ్రి ఆండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్ట నెం 553 రు

మదరాసు

(వై కామ్రాజిజి గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

ఆత్మజ్ఞానా సంఘము.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

దయ్యముల సద్భావమును గలఁచిన కాశ్రీయచక్ర

చిన్నవైజు చక్కనికూర్పు. వెల రు. 08.0

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

591

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

కలియుగ కల్పవృక్షము. 133

కృతయుగమందుకల్పవృక్షము నునువలకొరిక లను నెగజేయుచున్నట్లు ఈకలియుగమందు మానవజాతి యొక్క ఈజిభాదలనుతీర్చి ఆయురారోగ్యై శ్రీశ్రీరంబు లనిచ్చుచది మన వైద్యవిద్యకుపుస్తకముకొరంవారికి

ఉచితముగా పంపబడును

రాజవైద్య నారాయణజీ శేకనజీ, ఆయుర్వేదవోదకు డొషధాలయము. 20 చీనాబజారుకోడ్, మద్రాస్.

మోహినీ వైలము:—స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. కండ్లకు చలువజేయును వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. సీసా 1-కి రు. 0-12 0. అమృతాంజనం శిపో, మద్రాసు.

అత్యద్భుత ఆయుర్వేద మూలరోగాంతక గిన్నె

ఈగిన్నెయందు మంచిమజ్జికేసి రెండు నిమిషములు పుండనిచ్చి 10 దినములు ప్రాతఃకాలమునందు పుచ్చుకొనిన సమస్తవిధ మూలరోగములు నివారణయగును. ఇదిగాక అజీర్ణము, శీతజ్వర, మలబద్ధకము ఇత్యాదిరోగముల తప్పుక పోగొట్టును. ఇందుకు పథ్యముచేడు. 10

వెల రు. 5-0-0, తపాలపుచ్చ ప్రత్యేకము.

యోగ్యతాపత్రములు

1. నేటు బాలకృష్ణ టూకర్ (బాంకర్) పికాని 7 సం॥ముల మూలము, 2. మెసర్సు హనుమాన్ దాసు మేతా గారు, వత్సలాపిథి, ముల్కవాబజారు, కలకత్తా, 10 సం॥ముల మూలము, 3. పనిలాల్ జీ శ్రీమాలిగారు, సౌకారు పేట, మదరాసు, 11 సం॥ముల మూలము, 4. మిస్టరు కె. శ్రీకృష్ణ మీనన్ గారు, వారిస్టరు, సాలపురము, 5. గోకులదాసుగారు (గుజరాత్) హైదరాబాదు (దక్కను) 10 సం॥ముల మూలము, 6. మె॥ ఆరుముగ కెట్టిగారు, 55, తిరుపత్తియూరు, నెద్దకాల, మదరాసు. 4 సం॥ల మూలము. 10 సం॥ముల మూలము.

ఇదిగాక అనేకులను యారోగమునండి విముక్తి చేసి నారము.

మెదలిష్టు

ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ ఎల్.ఎన్. శర్మగారు,

యె. యం. యె. సి.

బాలకృష్ణ డొషదాలయం, 177, వై నాబజారు, మదరాసు

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? కులభేదము లేక కలిగి ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నాయో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారిగ్రంథమునై మంచిమతిప్రాయము నిచ్చి యున్నాదు. శ్రేలి మిగుల సులభము. 900 పుటలు వెల 4-0-0. అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0 కర్పణ చేటు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములనై అచ్చు, కాలికొత్తెండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు చేరు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగు పండితుడు. మునిసిపల్ హైస్కూలు, డకప.

నవీనమయినది. ఓటోవరస్తాక్ 490

ది. పరస్తాక్ పెర్మ్యుమరీ కో,

నెం 1 రు, వైజోసి, బొంబాయి. నెం 3 రు.

శారదాంబ

ఇది స్త్రీధర్మబోధిని యను నాటకము.

సంఘమువారూ సంస్కరణమునకుహర్ష మిందు జూప బడినది. వెల 0-4-0 పోస్ట్చేజేటు.

ఏకభాషాలిప్రిశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అమ్మనామ విచిత్రము.

వెల 0-4-0 పోస్ట్చేజేటు.

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రణాలయము,

6 తంబాకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

డడ్డిగారి అస్తాక

అనేక సంవత్సరములు శ్రమ పడి కనుగొనబడినది. ఇది, యు రోగమును నివారణ చేయుటకు నమ్మకమైన మందు. దగ్గును, తదితర బాధలను గొడుగు కొనుటకు దీనిని సురక్షితముగ సేవింపవచ్చును. అనేకులు దీనిని వాడుట యే, దీని సుప్రసిద్ధతను వెలిబుచ్చుచున్నది.

అతిమూత్ర వ్యాధి

దా ని ని వారణ. ప్రస్తుతము కావలసినది, నిర్ణీత గురుత్వము (స్పెసిఫిక్ గ్రావిటీ) తగ్గించి, అతిమూత్రమునాసి, మూత్రమునుండి వెడలు తెలుపు పదార్థమును అణచి వేయు మందు. అంటిగ్లీ కోసూరియా చేయుపనినే, ఈ మందుచేయగలదు. 50 సంవత్సరముల నుండి, ఈ మందు హిందూ దేశమున జయప్రదముగా నుపయోగింప బడుచున్నది.

జేమ్సు గారి బగ్ కిక్

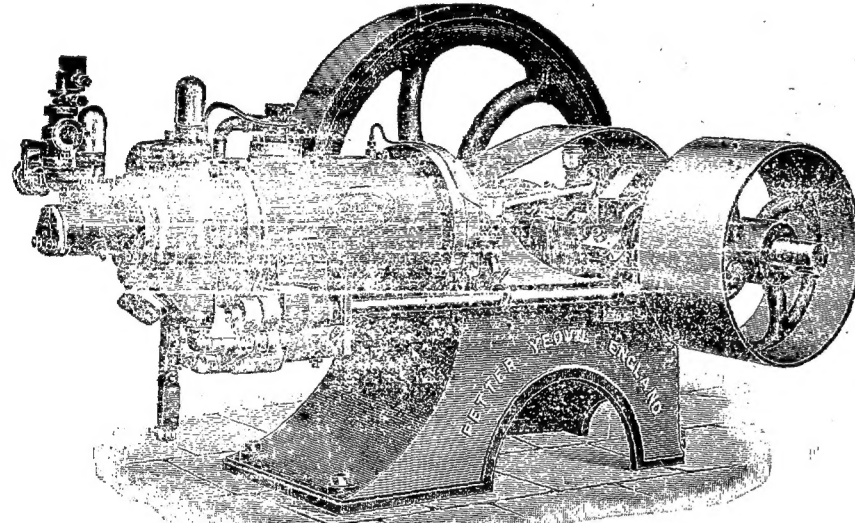
(నల్లి స'ం. హా రి టి) ఈ మందు నల్లులను నాశనము చేయగలదు. నల్లులు చేరు బొక్కలను, చేరుటకు వీలయిన కంటెలలోను, ఈ మందు వేసినయెడల, నల్లు లన్నియు నాశనముకాగలవు. హిందూ దేశ వాసులకు జేమ్సు బగ్ కిక్ చాల ఉపయోగకారక.

W. E. SMITH & Co., Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.	డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో., మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు
---	---

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు సుదాహరించ గోరెదము 368

వెట్టర్ వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

సంలభ్యమగు యంత్రములు - చక్కని పనితీరు - స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకమగు ముచ్చటైన నడకయు ఈ యంత్రములకు గొప్పపరిశ్రామము దొచ్చినది. అన్ని పరిమాణములలో యంత్రములను అపరిమితమయిన (Crud) చమురుతో నైనను, మంచి చమురునైనను, నింపవచ్చును మానెతో నైనను, చక్కగా నడపవచ్చును.

వెట్టర్ ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే లేంపులేనిదే రగుల్కొలుపుగల గొట్టముగలదు. ప్రారంభింపబడిన పై లేంపు ఆవసరములేదు.
2. తగులబడిపోయినందు రగుల్కొలుపుగలగొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ట కొన్ని వత్సరములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేలుకు బిత్తిడిని కల్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును.
4. కట్టెతగులబడుట మిక్కిలి తక్కువ నడుపుటకు కావలసినంతకు పై వెక్కుడుచమురు వృథాగా కాలము. 5. త్వరలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపు వానినైన రిజిమములలో నడపవచ్చును.
6. బలకరములయిన పనిచేయు భాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మింపబడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము పనిచేయును.
7. కిటక ఇంజనులు విరామము లేకుండ పనిచేయుటకు అగినవి.
8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్ది కుదుటచేత నిర్మాణరహితమవును.
9. ముఖ్యముగ పనిచేయు భాగమునకు లేక చక్రమునకు అపాయము సంభవించినప్పుడు మానె సప్లయ లింకెట్టు విడిచివేయును. అందువలన యంత్రము నిలచును. కావున సురక్షితముగ నుండును.

అనేక పరిమాణములలో స్టాప్ లో నున్నది. వెలలకు గాని, ఇతర విషయములకు గాని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెర్లు అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

సర్వవృత్తిక విష సంజీవిని.

536' మారు (100) రూపాయలు. బహుమతి.

ఏమియు వచ్చునా! నవ్వుమర బోదురు !!

లేలుకోకిపోటు వలన, మంట పోట్లను తగిన పరిహారమును బొంద లేక మిగులకష్టపడువారలకై మేమి యావధమును గనిపెట్టితిమి. కుట్టిక పోట నీమందును డ్రైక్లక్ లో ప్రకార ముపయోగించిన ఒకటిరెండు నిమిషములలో మంటలు పోటుపోవును. ఈ యావధమునందు గుణము లేదని ఋజువు చేయు వారలు

మా యావధమును మాకు తిరుగపంపి తమకు నెలవైన మొత్తమును రాబట్టుకొనుటయేగాక (100) మారురూపాయల బహుమతి నందుటకును నర్హులగుదురు.

వెల 2 సీసాలు గల ప్యాకెట్టు 1-కి 8 అ. పోస్టేజీ 6 అణాలు ఒక చేతదవ (2) ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొన్న పోస్టేజీ ఉచితము

1 డజన్ ప్యాకెట్టులకు పోస్టేజీతో రూ. 5-0-0
1 డజన్ ప్యాకెట్టు కొన్న వారికి (1-8-0) వెలగల ఛాక్ సలర్ ఫోకటక్ పేనా ఇనాము.

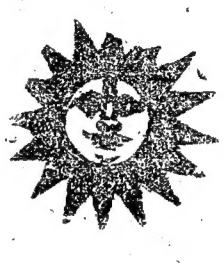
స్వాంపిల్ కోరునారు అరణా స్టాంపు పంపవలెను.

టి. సీతారామ మొదలియారు.

8. కందప్ప మొదలికిడి, తిరువల్లి క్లెజీ, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు కుంకుమ

పువ్వు కుంకుమ

స్వచ్ఛమును నిర్మలము సగు కుంకుమ పువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యనూర్మును గమనింపుడు. కరన్పాడెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ, (53) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

180 ఫుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును శాస్త్రీయమునుబాండుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢకాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును, ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయవచ్చును. పోస్టు చార్జి యు మేమే భరించవలెదము. వెంటనే వ్రాయుడు.
219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకనిగ్రామ బహుధాలయం 156, బ్రాజ్ఞే, మదరాసు.

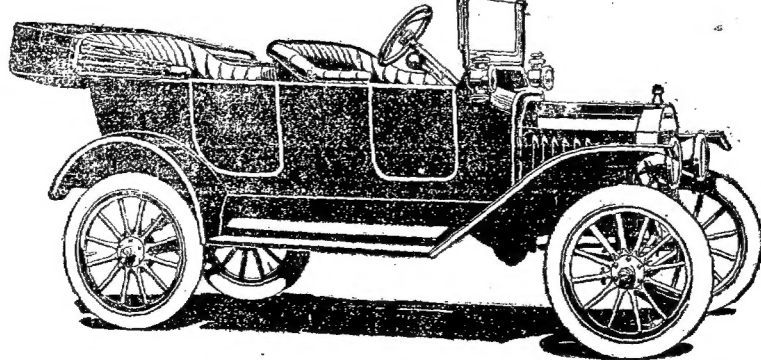
పోర్టు ట్యూరింగు మోటారు బండి.

(572)

5 గురు కూర్చుండుటకు తగినబండి. రు. 2850

హుడ్డకర్త, ముందు ఎలక్ట్రిక్ లైట్లను, గ్లియోటిక్ కొమ్ము, గాలి టేర్, ఇతర పనిముట్లు అన్నియు గలవు.

పోర్టు ట్యూరును కొనుడు; వీలనన, ఎవరికై నను ఎచ్చటనున్నను, ఏస్థితియందున్నను చక్కగ పనిచేయును. ప్రతీక్షములకు సామానులతో మోటారుకారుల తయారుచేయుటలో పేరొందిన పరివాహకచేత తయారుచేయబడినది. అది మిక్కిలి శక్తివంతమైనది. తేలిక అగుట దానిలోని క్యూయములు తక్కువగా చేయవచ్చును.

దిట్టమయినది. అయినను బహుదూరము దూర కగల ఉత్కృష్టి మిక్కిలి తేలికయిన ఉత్కృష్టావున అధిక క్యూయమయినది.

ప్రపంచములో వాడుకలోనున్న మోటారుకారులలో పోర్టు కారులు సగమున్నవి. ప్రపంచములోని సుహృదులు యీబండిని ఉపయోగించి దూచి ప్రతీక్షమయినదని రుజువు చేసిరి. ఇతర మోటారుకారులవలె గాక దీని వైద్యువరచబడ్డ భగమునందలి ప్రతిరూపాయికిని తగిన మోటారుపనిని చేయించు కొనవచ్చును.

ఆంగ్లమిక్కిలి ప్రతీక్షములయిన సామానులతో చేయబడినది. వెనాడినందు ఉత్కృష్టమును, పరిశు, పోర్టుమార్గము, మిగుల ప్రపంచమందంతటను పనిచేయుచున్న మోటారుకారు ఇదియే. పోర్టుకారు స్వంతదారులకు ప్రయాణమును సంతోషముగలిగించు కారు ఇదే. ఏదేశమున ప్రయాణము చేసినను చేయుచుగూడ పోర్టును కొనుడు. ఇప్పుడే కొనుడు. రు. 2850 - వైద్యులను మోటారుకారులతో ఇప్పుడే వచ్చినది. మీకు వలయుకారులకు ఇప్పుడే ఆర్డరు వ్రాయించును. తమన్న ఆకాశింగము కలుగగలదు. వ్రాయవచ్చును ఈ పత్రిక పేరు సుదాహరించును.

Oakes & Co., Ltd, Madras. ఓక్సు అండుకంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు.